

Jenny

2

Toto číslo je věnováno všem ženám, maminám, babičkám, bábám, tetám, sestřenicím, sestrám, milenkám, manželkám, Josefám, Agátám, prostě všem ženám, lébrž je opravdu potřebujeme. Bez nich by to asi nebylo ono.

MOTTO:

Víš, holky těžší to maj. (Honza Nedvěd)

Víš, ale kluci, ty to taky nemaj lehký. (Wabi Daněk)

Ale holky to opravdu maj těžší. (Královna Alžběta)

Ahoj kamarádky

Rok se sešel s rokem a ty máš nyní možnost, milá kamarádko, prolistovat a případně pročíst druhé číslo občasníku Jemný. Připravil jsem a uspořádal pro Tebe s pomocí Pardálovou časopis tak, aby sis mohla někdy v budoucnu s ním sednout k ohni a číst příběhy veselé a příběhy smutné. Ty, které jsme spolu prožili. Příběhy opravdové a krásné svou obyčejností. Třeba budeš vzpomínat a říkat: „Jo to byly časy!“ Třeba si řekneš: „Co je to za příšerné čtení?“ tak snad poslouží pár stránek Jemného alespoň na podpálení vlhkého chráčí a do syrového večera pak vzplane největší dar života- oheň. Ale to já již nebudu sedět v kamarádském kruhu. Už nebudu proklínat štiplavý kouř, vlhkou zem a zkaženou paštiku. Na nádraží Ti nepodám pravici. Ani levici. Neuvidíš mé potrhané zelené oděvy. Neuslyšíš mé ahoj. Možná, že dobře tak, ale mě je dost líto. Život bez vandrů... Ale nelze jinak. Mé problémy si žádají rasantní řešení: konec vyspávání pod smrkem! Asi se ptáš: „Jaké může mít asi problémy?“

Je to sice má soukromá věc, ale když už jsem to nakousnul, tak to snad zdlábnu až do konce. Mám problémy o jakých se Ti ani nezdá. Po každém návratu domů z vandru se natěšen hrnu ke svému počítači, ale ouha! Kde se ta bedna zapíná, sakra, kde je na klávesnici ENTER a jak jen se jmenuje ta výborná hra? No to snad ne! Vrhnu se tedy alespoň na ovladač od radia. Bože, co se děje, nenech mě poslouchat to trapné ticho. Á, ještě máme televizi. Řítím se k ní a v koutcích mám pěnu. Mačkám vše, co na ovladači je. Marně. Zřejmě selhaly baterky. Neumím je vyměnit. Jak je to možné. Boha jeho, jak to, že prsty, jež dokáží, zkřehlé, škrtnout malinkou sirkou a malinkým, sotva znatelným plamínkem zapálit chrastí a od něj pak větší a větší větvičky v oheň, nedokáží vyměnit baterky. Skleslý odcházím číst knihu...Nesnáším knihy!

Pak si chci ohřát jídlo v tom no...jak se tomu říká...mikrovlnná trubka...nebo tak nějak. Zde už dochází k pokroku a stroj zapínám. Bohužel mé jídlo se v něm neohřívá. Neohřívá se v něm nic, dá-li se to tak říci. Nemohu ho otevřít. Dábelský stroj. Beru si na pomoc šroubovák. Rýpu se v tom až jsem dostal ránu. Stroj už neběží a šroubovák je zapíchlý v židli. Se slzami na krajíčku odcházím do sušárny. Tam mají cikáni oheň a hezky zpívají. A mají mě rádi. Zde čekám na rodiče, až si mne vyzvednou...

Ale tím to nekončí. Ve škole to začíná nanovo: „Nazdar, Vole, jakej byl vejkend, Vole?“

„No...jakž takž, znáš to... Vole!“

„Ty Vole, já sem byl s frajerkou na dýze, tam to kapalo. Dal sem si pod jazyk piluli a probral sem se až v neděli doma, jak čtu ubrus, Vole, nebylo to špatný!“

„No...já jsem byl v hospodě na Růžku v Rokycanech. Dal jsem si tam čaj s rumem. Pak jsem si dal pod jazyk cukr s alpou, abych alespoň na chvíli usnul a probral jsem se ve tři ráno, lébrž mi začalo pršet na hlavu....Vole!“

Ale i to jakou navštěvuji školu je evokující. Samý fousatý, zelený individua. Oni sami nás nutí jezdit do přírody. Nesnáším les. Ať žije betonová džungle.

Je mi moc líto, že musím opustit své přátele. Ale přátelé, to není to nejdůležitější. Důležité je mít peníze a pak přijdou i přátelé. Jak jistě sama uznáš, nemám jinou možnost. Už i sousedi si t'ukají na hlavu, ale nezoufej, třetí číslo Jemného vyjde, bude možná jen trochu jinak zaměřeno. A když mě budeš hledat, budu určitě v Karlovkách...nebo na četu...

Ekovandr

Jeden hezký zářijový víkend jsme vyrazili, až v nevídaném počtu devíti lidí (Pardál, Kynžál, Mokrouš, Kanička, Palo, Sysel, já a tentokrát také Švestka a Jana (Oldovic rodinka)) do Polomených hor a následně do Ralska. Akce význačně nevybočovala z průměru, a proto se o ní zmiňuji pouze okrajově. Jen jsme chodili a kochali se přírodou. Občas si zahráli nějakou tu hru a v sobotu dle knihy Už zase skáču přes kaluže jsem já a Sysel skákali do louží. Fakt inteligentní to zábávka.

V neděli odpoledne jsme se rozdělili: Sysel, Kanička, Palo a já jsme ještě vyrazili na vrch Ralsko a zbytek výpravy odcestoval vlakem domů. Nevím jak vy, ale já jsem domů dojel v 0:30 v noci. OLÉ a to se vyplatí!

Ekovandr(10.-11.11.)

Jednou byla jedna pěkná myšlenka, taková, co jich je vždy spousta, ale někdy chybí její realizace. Tahle se dočkala i uspořádání, a tak jsme vyrazili v neděli ráno, opět v dosti hojném počtu lidí směr České středohoří s igelitovými pytli místo batohů. Myšlenka byla opravdu jednoduchá a snad i prospěšná- totiž sbírat po cestě papírky a odpadky. Nakonec to ovšem nebylo až tak podle tohoto scénáře, lébrž napadl sníh a pohřbil všechny menší odpadky pod svým příkrovem. Ale i tak jsme každý nasbírali po cestě na Milešovku a zpátky alespoň půl pytle odpadků, které jsme potom vrátili civilizaci, jež je sem zavála. Já jsem poté odjel ještě na Helfenburg a ostatní zase domů. Helfenburg jsem sice nenašel, ale zato jsem prvotřídně zezněžel (nevím, jak se to řekne správně česky, ale je to jako zmokl od sněhu) a pak jsem ještě autobusákovi dal místo požadovaných 18 korun 26. Řidič mě ještě upozornil, že chce 18 Kč, a tak jsem mu s omluvou přidal ještě dvě kačky- no prostě jelito.

Silvestrovská paráda

Z grandiosních plánů vyrazit na Ukrajinu či do Bosny nakonec sešlo, a tak sme sa dohodli a cílem našich letošních běžkových orgií byly Jeseníky. Scuk byl již v 6:15 na Smíchovském nádru, z čehož byl překvapenější aji řidič prvního autobusového spoja, a to až tak, že vůbec nepřijel. Olé, a to sa vyplatí. A tak valim na šalinu.

Sešlo sa nás akorát šest na hromadno slevu (já,Kynžál, Pardál, Kadlátko, Kozik a Palo). Kópili jsme lupeny až do Ramzové a vyrazili. Otádo už valíme nahoru na hřeben. Cesta nebyla moc zajímavá, až na to, že Palo zkóšel kdesi na Šeráku ulovit veverku a hodil fešný tlamu, až si pře zlomil koleno. Olé, a to se vyplatí. Cesta je samé šutrák, a tak to de pomale. Já su poslední, nějak mě nejedó běžky, ale na sjezdu z Keprníku sa dostávám dopředu a v jednom nepřehledném místě hážu rypák přímo do klečiska. Všeci sa ně chlemcó a já sem na oplátku urval popruh na svém zbrusu novém batohu. Olé. Vem to čert, ještě jich tam ze pár je.

Plac na spaní sme našli kus od Keprníka v mrtvém lese. Všeci postavili stan normálně, ale můj krásné, zbrusu nové stan typu áčko dělá machra a ne a ne stát- ludra jedna. Asi je špatně ušité. Je hrozně nízké, ale byl levné olé a. t. s. v. Palo de teda radši chlemtat ke Kozikovi. Kozik nemá karibábu ani alu-mámu. To je fakt zlé borec. Nakonec mu Palo pučuje své alu-mámu, lébrž má aji karibábu a vše je celkem betální.

V noci sa budím s tem, že sa mě lepíó stěny stanu s čerstvě napadaným sněhem na rypák, a už tak malé prostor sa ešče zmenšil. Asi mě chybí to tropiko, jak říkala Kadlátko. Včil su celé mokré, ale aji od Kozika slyším jakosi fňuknu. Olé!

Ráno je situce zlá, nechcu vychylovat, ale mám spacák mokré aji zevnitř, Kozik a Palo zřejmě taky, ale největší krize je ve stanu u Kadlátky. Pardál má navlhle spacák, Kadlátko radši nic neříká a Kynžál je na tem nejhůř- má mokré jeden ze svých dvou spacáků.

Jedeme dál. Su poslední, hókám na ostatní, ať počkají, ale nic. Prší a všecko taje. Při prudkém sjezdu z výrovky Kozik hrubě padá přímo na sicnu a já bohorovně stehnem rovnó na pařez. Olé. Modři-

na jak vodní melón. A na vrch ještě lámu hůlku a dál jedu jen s jedním. Olé, olé, olé! A kritické den má být až zítřka, to su zvědavé, co mě ešte čeká.

Před cható Švýcárnó vaříme a pak deme aji dovnitř na té. Potkáváme tam s Palem našu spolužačku Palu, která je na haluzi z toho, že spíme ve stanách. Prostě čóhá a nevěří.

Kus od Švýcárny v sedle pod Pradědem budem trávit další noc. Včil už sa podařilo postavit stan aji mě, lébrž sem včera zapomněl, že nosná tyč se skládá ze třech dílčích tyček a ne jen ze dvou, ale stejně v noci spadl, ludra jedna, lébrž na něho napadl těžké mokré sněh a kolíky to neustály.

Ráno su fakt zle mokré, ale Kozik s Palem só na tem možná ešte hůř, lébrž spali celó noc v kalužině.

Výstup na Praděd nám zpřijemňuje brutální sněhové vánek typu orgán (viz Míša). Sme všeci durch. Na Pradědu v šenku si dáváme té, já aji s rumem, polévku a hapaja. Celí mokří dem dál. Celó cestu fóká a prší. Noc strávíme v kamenném srubu u Jelení Studánky, ale už ne všeci. Kozik vzdává a jede dom, Palo nakonec zůstává. Kadlátka mě pučila dvě trika a Pardál svetr, čímž mě asi zachránili zdraví, lébrž já nemám suchého ani zbla. Ještě tu s nama spijó dva nějací borci. Pojídáme hodně jídla a je nám betálně! Pak uleháme do mokréch spacošů, uložené na mokréch karibábách. Olé, dobró noc!

Ráno je situace docela dobrá, mokřejší už to může byt jen ztěžší. Krize vyvstává při nakopávání zmrzlých botů na opuchlé čapy a oblékání zmrzlých věcí. Vše se nakonec povedlo a my se už dnes (31.12.) vydáváme dom, lébrž sme vyměkli (nejvíc já). Rukavice sem tam nechal, což byla, jak se později ukázalo, nepříjemná chyba. Sjezd je husté! Lehkó navigační chybó, sem zajel hned pod cható do jakéhosi klečiska, roztrhl sem si tam své zánovní koženkovó bundu HIPIES, galoše aji nohu a urval si kus karibáby. Kynžál na to de chytřec a inkriminovanó větev a část chvojí se snaží podjet, ale hornó částó batohu o ňu žbrknul a následovala betálná sicna se třemi vruty. Pardál běžky radši sundal- zba- bělec, Palo vydává kdesi vzadu své zófalé „Olé“ a Kadlátku nevidím. Pod kopcem sa nalepila na lyže bota a je po ježdění. Na rozcestí pod Alfrédó jsme kdesi v lese potratili Pala. Ani Kadlátka, zdatná to lyžařka, ho nenašla. Nakonec jsem ho našel já, největší to brzda naší skupiny. Po betálním sjezdu na ledovce deme už jen po silnici až do Rýmařova na vlak. Zle mi mrznó ruky a su furt poslední. Vlak sme stihli akorát- poslední, co dneska fachčí. Ve vlaku skoro vše rozmrzlo. Svetre už nésó jako fošny, čepice povolily a z bund začalo kvapat.

V Olomócu sme sa nakonec rozdělili: Pardál, Kynžál a Kadlátka hópli na EC vlak do Práglu a já s Palem budeme slavit silvestra tady v Olomócu. Kynžál ještě kópil od nějakého borca, co ho 20 minut prudil Nové Prostor. Tentýž kedrus obtěžoval aji mě, ale sem ho poslal právě na Kynžála. Včil mě prudi zas. Říká, že mě dá prst na ruku a bude mě teplo. Není mi žádné teplo. Říká, že mě teda asi zamrzly klóby. Odporuji mu a tak říká, že su enem frajírek.

Odjíždíme šalinó čtyřkó do ňáké továrny, a pak zpět do centra. Nemůžem najít žádnó hospu. Asi po hodině hážem sicnu v Ponorce. HUSTOTA ÚPLNĚ NEJVĚTŠÍ!!! Vrchní nás nenechal ani sednót a už máme v ruce škopky. Sedíme u stolu s hluchoněmým a vozičkářem. Hluchoněmé kreslí Palovi obrázek a dává mu ho za tři pětky. Pak si místo kecání dopisujem. HUSTOTA. Je to tady betální, škopek střídá škopka a Palo de blů. O půlnoci sa hraje Kaťuša a Internacionále. Kolem jedné odcházíme pěšky na nádr. Kolem druhé už sa vezem vlakem do Práglu. Akce to byla dobrá a mimořádně povedená OLE a to se vyplatí OLE OLE OLE!!!

HAPAJ= panák

CHLEMTAT= spát

ČAPA= noha

TÉ= čaj

ŠALINA= tramvaj

ALUMÁMA= alumatka

KARIBÁBA= karimatka

HODIT SICNU= spadnout na prdel

HODIT RYPÁK= spadnout na držku

PRÁGL= Praha

KADLÁTKA= Švestka

VČIL= teď

ŠKOPEK= pivo

Vykopání přání(17.-19.1.)

V pátek se vydalo deset kamarádů na tradiční zimní vandr jménem Vykopání přání. Na Smíchovské nádraží přišli:

Ringo, který mě hned na začátku napálil tím, že ho s **Pájou** v Olomouci na Silvestra o všechno okradli a já mu na to skočil, **Kynžál**, kterému maminka na cestu upekla vynikající buchtu a já ji skoro celou snědl, **Eva**, která se mnou šla následující pondělí darovat krev, **Máldr**, tedy můj pokrevní bratr, **Mokrouš**, který vzal s sebou kytaru, **Sysel** načesaný na Kravitzu a s ním samo sebou **Cipísek**, **Špagát**, který dopisuje Pohrobek a taky jsem ho dlouho neviděl, **Kanička**, ten se poslední dobou rozjedl, ba i rozmluvil a **Švestka**, moje topení ve spacáku a ke všemu usmrkanec, protože mi posmrkala všechny moje kapesníky. Taky jsem přišel já.

Všichni jsme se těšili na skoro úplňkovou noc na Jestřábí hoře. V tak hojném počtu jsme už dlouho nikde nebyli. Zadní Třebáň, Nesvačily a viditelnou nocí až tam. Cestou lesem se objevily všelijaké zmrzlé lesní vodoledopády, klouzalo to, Mokrouš by mohl vyprávět, ale brýle se nakonec našly, narovnály a už jsme dorazili ke dvěma mohylám. U ohně jsme se oddali teplu, v kruhu kolovalo hodně večerí. Měli jsme bohatě prostřeno. Arašídy, mrkev, hrušku křížaly, čaj, snad i čokoládu.

Začínalo se chtít spát. Byli jsme ale rozděleni na dvě části. Ta první se do spacáku těšila, protože extrém minus dvacet pět je extrém minus dvacet pět. Sem jsem patřil určitě já. Druhá polovina však nikam nechvátala, strašila je představa zimy. Byla ráda za teplo ohně. Nevím kam zařadit Ringa. Ten si stáhl nohy páskem, přidělal si totiž pro jistotu ještě jednu díрку navíc, aby bylo větší teplo. Prý když nohy necítí, nemůže mu být na ně zima. Jak funguje ovšem teorie v praxi, to nezaručuji.

Ráno nás probudili Lajsna s Padákem. Hned rozdělali oheň a dlouho jsme snídali, poté jsme se dali do kopání díry. Měli jsme dvě lopatky, ale hlína bez sněhu byla pořádně promrzlá. Vzali jsme si na pomoc oheň, zemí se probili a tak dobyli posvátnou žlutou krabičku. Přání z loňského roku bylo poskromnu, jen čtyři (bratrovo, Ringovo, Syslovo, moje), Kanička vloni sabotoval. Naškrábali jsme nová, většina se jich z posledního roku vyplnila, inu má to smysl.

Ringo chtěl dát ještě oběd, ale vyšli jsme směr kazatelna. Cestou dělal Padák s Ringem různé hecy jako třeba hodit si led za kalhoty, rozbít si led o hlavu, nechat si led za košilí. Taky jsme skoro všichni dali hru na obuvníka a došli jsme na kemp Bleskovka, kde jsme byli už loni. Kanička cestou stále četl Trnky Brnky, nahlas se s námi však odmítl podělit o jediný vtip. Ke všemu neměl zavázané boty. V tu chvíli holkám, které ho zatím moc neznaly, došel význam jeho přezdívký. Lajsna a Padák se zas vrátili domů a my začali vařit gurmánské speciality. Všechno od topinek až po rizoto. I čaj z ledu, který na výpravě pro vodu kdosi z bývalé kaluže přinesl. Nenašel jsem dost odvahy svlažit jazyk, protože kdosi při přípravě moku náhle posvítíl do kotlíku. Barva a obsah byly před varem opravdu roztodivné. Pak zase spát. Kdosi na prkna pod střechem, kdosi na trávu pod hvězdy, které byly příjemně rušeny měsícem.

Nikam se nedělním dopolednem nespíchal. Rozhodli jsme se jít po malých brdských cestičkách směr Dobříš. První se oddělil Sysel, pak jsme dorazili k jakému si zdí a třemi dráty oplocenému vojenskému objektu. Samo Ringo s Kaničkou se nechtěli odchýlit od azimutu.

Olé, my jsme o ně začali mít trochu strach. V domnění, že se neshledáme jsme šli podél plotu, pak zase po poli, lesem a tu před námi na cestě všichni tři ztracení odpočívali.....do Dobříše jsme ve zdraví všichni dorazili.

Olda

Velká Fatra(7.-14.2.)

Pošťestilo se mi, že mi Pardál poslal své zápisky v době, kdy už moje byly na světě, a tak by bylo škoda, kdyby jsi o jedny přišel. Nabízím Ti tedy oba zápisy pro možnost srovnání a hlavně, že opravdu nekecám.

Letos sme sa, oproti loňským letům, zošli v dosti hojnom počtu siedmich ľudí (Pardál, Palo, Sysol, Bobor, Viťo, Švestka a ja) a odjeli nočným vlakom na týžden na lyžovačku na Veľkú Fatru. Vlak výmočne nie je plný, a tak môžem cez noc aj podrimovať.

Brzo rano vystupujem v Ružomberoku a vyrážame k zasneženým vrcholкам. Sysol má prvé problémy, zdá sa mi, že padá skôr, ako nasadil bežky. Neviem, ále vyzerá to, že sa neskôr vyrátá moja predzviešť a Sysol pojede zajtra domov. Už tak vyhrotená situácia sa ešte viac hrotí na sjezdu z Vtáčnika, kde Palo špatne vykrútil mírnú pravotočivú zákrutu a padá hlavú napred a pak ešte asi päť metrov ryje nosom vo snehu, čo je doprovádzeno mohutným ohňostrojom zmrzlého snehového firna. Dokonce aj skialpinisti, čo to pozerali s nami, uprimno aplaudujú. Dalšia hviezda je Sysol, ktorý zákrut ani nekrútil a jede priamo, hoci je tam lavínózny svah. Pak sebú švácnul, ále ujíždí mu bežka. Ide pre ňu. Skialpinisti sú jako v kine, aj Sysol sklúdzi búrlivé ovácie, aj preto, že bežku oprávdnu našiel. Pardál takže neudržel správnu stopu, ále jeho pád už nebol taký fotogenický. Padá aj Bobor a na ďalšom kopci je brutálnym xichto-rycím pádom doháňame aj ja s Viťom. Len Švestka sa drží. Pak už len zliezť taký krutý kopec a už sme hore blízko kolibky u Maťa. Koliba je sice obsadená, ále o chvíľu už miestny odchádza a my môžem ísť na drevo, čo nie je také ľahké, lebo je všade snehu po pás. Ále nakoniec sa všetko zadarilo a teraz už sa vyhrievame u kamienok u Maťa a je nám všetkým moc fajn. Já Syslovi poradím opakujem, že zajtra to bude o veľa ťažšie ako dnes. Sysol sa drží, až pri zmienke o záhrabe zneistí, a po pohľadě do mapy aj s Bobrom rezignujú a zajtra sa vracajú domov. Ále aj tak je to borec, poprvé na bežkách a rovnú do Fatry. Zajtra budem mať pred sebú vpravde ťažký úsok a tak idem radši spať. Dobrú noc, ujo Fido. Dobrú noc, chalani!

Ráno vyrážame ďalej. Cesta je ťažká a monotónna. Brodíme sa hlbokým snehom a nič divného sa nedeje. Až Viťo láme väzanie na bežke. Rázom už nie je taký rýchly. Našťastie je blízko osady Smrekovica, kde sháňame iné. Pod sedlom Rakytova sa vydávame ja s Viťom hľadať kolibu, čo by tu mala stať. (len tak mimichodom som sa po ceste dolu skoro zabil jako som sebú švácnul). Lenže tu žiadna nie je a ja som ešte vykslajvajtoval všetky sili na cestu späť do sedla. Terazky som vpravde unavený a ešte mám pred sebú výstup na Rakytov. Olé a to sa vyrátá! Našťastie ma posílilo výborné Švestčino mäsli: asi po hodine jazdy sme sa shodli na tom, že tu urobíme záhrab. Dobré miesto našiel Pardál. So zánrabom to sice nie má nič spoločne, spíží je to spanie pod širákom a keď začne snežiť nie bude to zrovna košovačka. Všeci trhajú konáriky z ťažko zkušného smreka a ja poradím premýšlam o iné variante. Nič, všeci tu budú spať, tak aj ja. Na takú srandu nie som príliš pripravený. Všeci už sú zalezlí ve spacákoch, ále ja neverím a stála hľadáš schovaný hotel. Nič. Nechce sa mi tráviť takú dlhú dobu vo spacáku, a tak zevlujem kolem. Ani spacák zrejme nie je pripravený na takú srandu. Je mi v ňom zima. Mám trochu nevládu, keď že spiem s hlavú venku, lebo mi padá sneh celú noc do xichtu. Olé a to sa vyžrebuje!!!

Vstávame celkom brzy, lebo je frišno a spacáky primrzajú ke karimatkám. Zlomili sme ich do vrecok a idem ďalej bez raňajek. Prečo bez raňajek? Šak som povedal že je frišno, že aj život na poláre je šuvijs! Raňajky dávame až po čiastočnom zohriati tela a duši. Palo očividne jedol presprlíš, lebo hneď po raňajkách zlomil väzanie presne tak, jako včera Viťo, ale nie má také šťastie jako on, lebo mosí doísť až do Salaše pod Suchým. Asi to nie je nič príjemného, bez bežok a brodiť sa po pas sněhom. Okolo Čierneho kameňa sa ide špatne aj s nima. Ole a to sa vyrátá. V sedle pod Ploskú sa ukazuje pekny ľudský charakter Viťov. Zatial čo ja odpočívam a smiejem sa Pardálovi, Viťo bere bežky a ide Palovi pomôcť z vreckom. Pardál mu požičial bežky a ja nič. Palo vyzerá ako by išel na smrť. Ale idem ďalej. Teraz už všeci bez bežok, lebo je tu sfúkané. Na Kyžkách sa ide Viťo pozerať na jakúsi salaš, čo tu cez rok vyrástla jak húba po sprche. Asi zatial nie má dosť. Na ale Palo áno. V obličejí nie má žiadny výraz. Sem sa nezmiestname- ideme ďalej. Po tejto zpráve mizí Palovi z obličejá aj zvyšok akejkolvek farby, citu či ľudskosti. Ale neštrajkuje a ide ďalej. Hneď za Kyžkami sa snažim presadiť špeciálnú teóriu relativity, na ktorej som už dvakrát vyhorel u zkušok. Leč márne. Asi som špatno odháadol kontrakciu dialek a nafajčil som to rovnú do smreka. Oj, to bola rana, že aj delo na Aurore je šuvijs. Na hlavu mi

napadali šišky a za krk sneh. V salaši Palo vyzerá, že bude grcat'. Nehovorí, nič nejedol ani nepil, nezvliekol sa a má očividne dosť. Až keď som do neho nacpal polievku, tak sa spravil. Opäť si užívame procedúry so drevom, lebo tu žiadne nie je. Ale všetko nakoniec dobre zkončilo. Slivka našla drevo, Stázina sa dostala Kubovi za robu a ujo Fido už nie je taký kokot ako býval! Olé a to sa vyžrebuje!!

Ráno vstávame neskoro, lebo je dnes odpočinkový deň. Vyrážame na malú vrcholovú túru, ale bez vrecek a Pala, lebo ten zatiaľ nie má tolik síl. Aj počasie sa zmúdrilo, a tak máme aj pekné výhľady. Pardál a Slivka sa vracajú z Krížnej späť a ja s Viťom sa idem opítať do hotelu Kráľova studňa na vázanie pro Pala. Bohužel nie majú, a tak idem rýchlo na späť, lebo sa začína pomalu smrúkať. Na Suchom vrchu potkávame Pala, ktorý si požičal bežky a išel sa také pozerať na tú krásu výkol. Večer prichádzajú na návštevu Ostraváci, čo tu nicujú opodál. Pokecáme popijom čaju a idem spať. Zajtra sa rozdělíme- Palo a Viťo idú domov, Pardál a Slivka ešte raz prenocujú a ja chciem ešte pozrieť Slovenský raj.

Ráno idu ešte kúsok s Palom a pak odchádzam do Panskej koliby spať na pôdu. Cez noc je zlá zima a ráno, keď som musel obut', som skoro zomrel. Ale asi po hodine sa všetko rozpustilo a je zase fajn. Bohužel vlak ide až za tri hodiny a v Banskej Bystrici, ako zisťujem už nič na Mlynky ne ide, resp. ide ale nemal bych kde spať, lebo už je to príliš neskoro. Spiem teda na Šachtické na akomsi altáne. Nie je to nič príjemného, fúka ostrý víchor a sneží na mňa.

Ráno mi opäť všetko zmrzlo, a tak som bol rád, že som dojel aspoň do Banskej Bystrice, kde vzdávam a idu domov. Jo, teraz už som mäkký, že aj zemiaková kaša je šuviks. Kde sú doby, keď som spával na snehu na alumatke vo spacáku vhodnom do 7°C a pod širákem. No nič, tak snad' zás o rok. Dovi!

Dlouho se nevědělo, zda-li se vůbec pojede. Ringo a Palo měli zkouškové, já tři dny před odjezdem zvracel celou noc a ztrácel naději spatřit opět po dlouhém roce Velkou Fatru. Ale protože jsme si všichni přáli prožít příjemné chvíle v mraze jako v Jeseníkách na Silvestra, vše se v dobré obrátilo. Celkem se nás v sobotu na Smíchově sešlo sedm(tedy jsme jeli na skupinovou slevu): Ringo, Palo, Vít'a, Sysel, jeho kamarád Bobr, Švestka a já. Vlak Cassovia byl poloprázdný, každý si zabral celou sedačku pro sebe a dobře jsme se vyspali.

Neděle - Brzičko ráno jsme vystoupili v Ružomberoku. Na útulném nádraží jsme se hned nasnídali a vydali se směrem Malina Brdo. Po pár krocích jsem ale zjistil, že jsem toho zase tolik nenaspal a jsem utahaný jako pes. Cesta nás čekala dlouhá a pořád do kopce a to jsme ještě netušili, jak hluboko budeme zapadat do sněhu. Pravda je také, že celý týden před odjezdem jsem zjišťoval různé zprávy o stavu sněhu na hřebeni a dočetl jsem se o nejvyšších stavech lavinového nebezpečí, nedoporučení přechodu atd. Tyto zprávy jsem samozřejmě nebral na lehkou váhu, ale věděl jsem, že žádným lavinovým pásem nepůjdeme.

Za městem jsme nasadili bežky. Sysel na nich ten den stál poprvé v životě, a proto když jsme začali stoupat do mírného kopečka, jel Sysel po zpátku dolu. Ale musí se nechat, že bojoval s tak krátkými hůlkami statečně. Švestka se na to ale nemohla jako zkušená lyžařka koukat a dala mu své dlouhé. Natrefili jsme na hezkou stopu, která se proplétala hustým lesíkem. Sami bychom cestičku jen stěží našli. A pak už začaly ty kopce, které se zdají první den nemožné vylézt, záda nejsou zvyklá na batoh a ke všemu lyže na noze. Nakonec se první stoupání podařilo zdolat. Na vrcholu nás ale čekala zrada, protože jsme zase museli sjet dolu (tak to ale bývá vždy, a proto to je všechno tak hezké), a to po pořádné ledovce. První jel Ringo a hodil pěknou tlamu. Snad i Palo se trochu pocukroval, Vít'a i Švestka jeli v pohodě, já brzdil jak se dalo, ale razítku jsem se nevyhnul. Ovšem Sysel perlil! Koukáme na něj ze sedla a vtom se plácl do závěje a jeho lyže se rozjela do hustého a strmého lesa a už tam byla. Sysel se rozběhl za ní, ale po jednom kroku zapadl po krk do sněhu. Jako zázrak se pak zdál Vít'a, který ji v tom lese našel a mohli jsme jet dál. Naším cílem byla mně a Ringovi známá koliba U Mat'a, jako pro nás stavěná. Počasí však začalo přituhovat, padla mhlá a my se dostali na hřebínek. Vyjetou stopou jsme jeli v domnělém směru a kolibu jsme také našli. Jaké však bylo překvapení, když z komína stoupal kouř. Mě hned napadly myšlenky na záhrab, po kterém jsem dvakrát první noc netoužil. Vít'a to šel omrknout a vrátil se s dobrou zprávou. Jakýsi Slovák se přišel jen ohrát a chystá se odejít. Sysel s Bobrem měli za celý den dost. Padli na matrace a byli rádi, že to mají za sebou. Ostatní se vydali na dřevo do blízkého lesa. Ně-

kdo jel na lyžích, někdo se rozhodl brodit na boso, třeba já. Až po pás byl sníh. Večer jsme vařili a hned spali.

Pondělí- Ráno se Sysel s Bobrem rozhodli, že dál nepůjdou. Když jsme vylezli před chatu, byli jsme překvapeni, jak jasno bylo, a proto jsme neváhali, rychle vyběhli na stopu na hřeben, abychom spatřili nádherné Roháče na severu. Hned se jelo ve slunném počasí lépe.

Po červené na Smrekovicu. Také přišla první kolize. Víťovi praskla osička na vázání a mně se začala nebezpečně rozlepovat bota. Víť'a to ale statečně dobrodil a na Smrekovici se sehnala nová osička. Dali jsme si oběd. Trochu jsme se zdrželi, a proto se vidina salaše pod Ploskou začala rozplývat. Na Skalnou Alpu to bylo hodně do kopce, namrzlý sníh a srázy dolů. Šel z toho strach. Pak na Tanečnici a vrstevnicí lesem až na sedlo pod Rakytovem. Podle mapy měla být pod kopcem salaš. Ringo a Víť'a se obětovali že sjedou dolu a pokusí se ji najít. Bylo něco kolem třetí hodiny. Jeli bez batohů a při úspěchu měli dát znamení píšťalkou. Nepískli.

Dolů vedli nadějně stopy, ale po hodině a půl se nic nenašlo. Mně, Švestce a Palovi byla hore pěkná zima, těm dvěma zase velké horko. Pak jsme šplhali na Rakytov a zapadalo Slunce. Červánky byly všude. Sjezd si dal pouze Palo s Ringem, ale jen pár metrů, protože to nejde!

Pak už byly jen myšlenky na záhrab. Víť'a to vzal klidně, protože když jsem ho v Praze lákal, povídal jsem mu o nekonečné řadě salaší. My jsme ale byli donuceni si vybrat z řady závějí tu nejlepší. Našli jsme jednu hezkou. Nalámali jsme pod sebe pár větví. Nádherný večer. Mezi mlhou místy prosvítal Měsíc, trochu k ránu i sněžilo. Nakonec to nebylo tak zlé, jak se může zdát. Člověk nemá každý den možnost se tak krásně vyspat.

Úterý- Ranní balení by Ringo zcela určitě nazval křečí. Spacáky měli dost. Pak jsme trochu bloudili. Někde na Minčole se ovšem Palovi rozjelo vázání. Ale nebyla jiná možnost, než jít dál. Palo tak nechtěně musel ukázat jaký to je horolezec a borec, protože z Černého Kamene to musel doplavit. Víť'a mu ještě v závěrečné fázi sjel pro batoh. Pak už to bylo lepší. Sníh byl zmrzlý. Viditelnost byla dobrá, z Ploské jsme měli Borišov jako na dlani. Pak Chyšky a už salaš pod Suchým vrchem. Palo si ji z nás zasloužil nejvíc, měl opravdu dost. Brzy zapadlo Slunce, ale světlo pořád bylo, protože Měsíc se sněhem osvítily okolní kopce. Asi v devět přišla ještě návštěva- dva lyžaři. Jeli si za svitu Měsíce sjet Suchý vrch. Spali o salaš dál, kdesi s lese. V noci byl pořádný mráz, něco pod minus 20°C.

Středa- Čtvrtý den jsme pojali odpočinkově. Spali jsme dlouho, chtěli jsme si pouze udělat menší výlet po hřebeni. Palo zůstal v salaši. Nahoře byl rozhled po celém Slovensku. Přes Ostredok jsme pokračovali na Křižnou. Snad největším zážitkem pro mě byl zpáteční sjezd hlubokým sněhem a kličkování mezi stromy ze Suchého vrchu. Cíť jsem to sjížděl snad půl hodiny. Doopravdy jsme si užívali. Bylo třeba udělat i trochu dřeva, abychom mohli hodně vařit. Palo vytáhl česnekový bok – snad půl kila. Mňam! Všeelijaké kulinářské speciality na nás ten večer ještě čekaly. Třeba rýže s čokoládou.

Čtvrtek- Ráno jsme se rozdělili. Ringo měl v plánu ještě zavítat do Slovenského ráje, a proto s Palem vyspávali. Já, Švestka a Víť'a vyrazili, ale na Křižnej se Víť'a vydal na západ a my na východ do Donoval. Na návrat do Prahy bylo ještě moc brzo a salaš na Kečkách pod Kozím Chrbátem to jistila. Moc útulná sice nebyla, ale vonná tyčinka ji vylepšila.

Pátek- To jsme sjeli už jen do Donoval, kde se ten víkend konalo ME v psích spřeženích.

Domů se všichni dostali zdraví. Moc všem děkuju za krásný vandr na běžkách.

OLDA

Vítání jara (21.-23.3.)

Obora Židlov v NP Kuřivody- tak ta měla letos tu čest, že hostila naše vítání jara. Sraz účastníků této vrcholné outdoorové akce byl na Dědkově odpočinku v pátek přibližně ve 21:00. Nakonec jsme se šťastně sešli, ale i letos v nevelkém počtu šesti lidí, ale co člověk to borec- posuď sám: Kanička, Palo, Máldr, Kynžál, Sysel a já. Dnes už se nic nestane, ale zítra to vypukne pěkně z ostra, a tak jdeme spát do hotelu seník, abychom na to byli čerství.

Ráno vstáváme za časného ranního krupění a to ještě před desátou. Začíná první část hry drsnější než šmirglpapír. Losujeme se do dvojic, ve kterých poběžíme: já a Sysel (velcí favorité na celkové prvenství), Kynžál a Kanička a Palo s Máldrem. Oblékáme se do jednoho trička a vyrážíme v pěti minutových intervalech vstříc úkolům této etapové hry. Za chvíli se v tom triku začínám škrtit, naštěstí se roztrhlo. Přichází první technický úsek cesty- slézt podezřele kolmou skálu. Padám. Sysel mě drží, ale tričko to asi moc dlouho nevydrží. Nevadí, lébrž padá i Sysel. Se štěstím jsme se zachytili na dalším skalním výstupku. Tímto rychlým manévrem jsme se dostali na dohled Kynžálovi a Kaničkovi. Zase padáme a zbytek sjíždíme po zadku. Na konci přidáváme několik kotrmelců a ženeme dál. Hra je hra. Není důležité přežít, ale zvítězit. Dál přes minové pole bývalého VVP Ralsko, které už minulý týden členové pyrotechnické jednotky z části odstranili. Po chvíli následuje další technická disciplína. Zavázat si oči a poslepu projít bažinou. OLÉ. Není to zrovna moc košer, ale dostáváme se před Kynžála s Kaničkou. Následuje finální bažina. Kynžál s Kaničkou nám funí na záda, lébrž Sysel se topí v blátě. Vytahuji ho, a po chvíli si měníme role. Dobíháme do cíle před Kynžálem. Máldr s Palem už tu jsou, ale nevadí diskvalifikoval jsem je, lébrž neběželi na skále ve společném triku, a tudíž tím pádem jsme se Syslem vyhráli.

Ted' se jdeme koupat. Hledáme vhodné místo, až ho nakonec nacházíme u hráze, kde je ještě pořádná ledová kra. Palo sice vrká, že je tam nějaký svinstvo, ale není mu to nic platné- jde první! Až k ledu a ulomit z něj kus. OLÉ, OLÉ OLÉ!!! Pekelně studené, ale všichni to dokázali. Jdeme zpátky a začíná další část programu. Hra sežer si svoji koblihu. Po okolí byly rozházeny koblihy. Jeden hráč byl „slepecký pejsek“ a navigoval svého pána pro koblihy a ten je musel najít a sníst a to všechno bez pomoci rukou. Po každé zkonsumované koblize si dvojice vyměnili role. Hrál jsem taky, i když jsem měl v hubě šest štychů a smál jsem se až mi křupaly. OLÉ. Nakonec jsme společně s Kaničkou zvítězili. Dále pak jezení jogurtu také poslepu. Vítězí Kanička s Palem. Jezení rohlíků na čas. Kynžál vypadá, že bude zvrakat a Palo si grenul, za což byl později po právu diskvalifikován. Vítězí Sysel. Tím skončila naše žrací etapovka a na slehnutí jsme si zahráli freesben s tenisákem. A potom už hurá do hajan.

V neděli opět vstáváme za časného ranního krupění, ještě ani jinovatka se nestihla rozpustit (asi 10:30) a pomalu vyrážíme na autobus do Vápna. Cestou jsme našli nějaký vývěr, či lépe řečeno, prasklé a zamrzlé potrubí. Ve Vápně jsme si ještě zahráli evoluci, jež ještě mohla zamíchat pořadím celovíken-dové hry. Jenže evoluce nerozhodla, ba naopak ještě víc zamotala situaci, a tak hrajeme ještě roztahová-ka o celkové pořadí. Nakonec to dopadlo takto: 1.)Sysel; 2.)Kanička; 3.)Palo; 4.)asi Kynžál; 5.)asi Máldr. A co dostal vítěz za cenu? Měl tu čest všem zaplatit autobus i vlak, OLÉ a to se vyplatí. (no nakonec jsme mu to vrátili, takže z toho chudák Sysel neměl ten správný počitek.

Zmoklá posázavská 100 (9.-11.5.)

Stejně jako každý rok i letos jsme vyrazili z Davle (i když byly hlasy jít z druhé strany) proti proudům řeky Sázavy, abychom po dvou dnech dospěli co možná nejbližší jejího počátku- rybníku Velké Dářko v Českomoravské vrchovině. Letos v počtu sedmi lidí: Špagi, Šerpa se svým kamarádem, Mokrouš, Kanička, Sysel a já. Letos se skupina potrhala už v Kamenném přívoze. Jelikož už to jdu potřetí, měním poněkud trasu a jdu po silnici do Týnce, což, jak se později ukázalo, nebylo zrovna moc košer, lébrž se mi po 12 km pouti touto pohodovou asfaltkou vyrazil první puchýř. Asi tak tři kilometry za Týncem se setmělo. Po chvíli se situace radikálně zlepšila, to totiž začaly oblohu osvětlovat dlouhé provazce blesků doprovázené nehorázným hromobitím. Ale i tato situace se ještě vylepšila a to brutální průtrž mračen. SUPR. Trochu mi to rozfoukalo čupřinu. Jsem ve vesnici, ale žel Bohu bez kryté zastávky, či jiné undatry. Jdu tedy dál. Hromy, blesky, průtrž mračen. Přestává to asi tak po hodině, právě když zalézám do vlakové zastávky. Zrovna přijíždí vlak, ale jsem silný a jdu dál. Za pět minut začíná na novo. Běžím do vesnice. Neutekl jsem. Teď tedy sedím pod mostem a ždím své svršky. Po chvíli jsem se rozhodl, že tu radši zůstanu. Á já, spacák je taky mokrý. Jelikož nemám nic na převlečení spím radši na ostro než v mokré. Spát pod mostem to jediné mi chybělo do sbírky, jinak už jsem spal všude- v maštali, na nádraží, v parku, v nákladním vlaku, v bufetácké díře, na stavbě, v pneumatice od traktoru, v pangejtu, na schodech...všude.

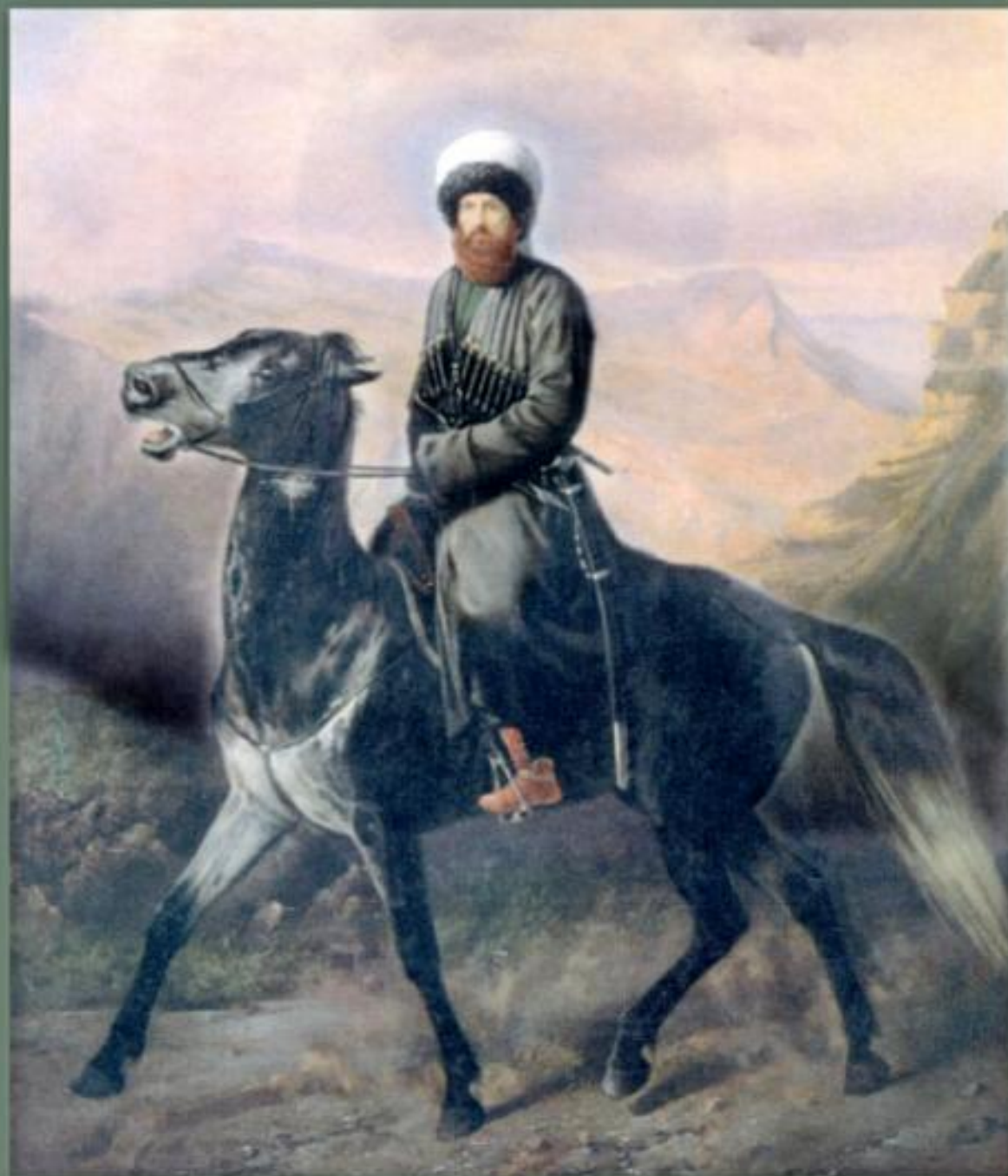
Ráno (asi ve tři) přišli nějací nachroustaný vodáci, co spí vedle ve stanech, a smějou se mi. Chtějí mě hodit do řeky. Fakt prdel. Nemůžu nic dělat, jsem na ostro. Naštěstí zůstalo jen u řečí. Vstávám asi v pět, беру na sebe mokré věci a šlapu dál. V Čerčanech potkávám Kaničku. Spal na nádraží- to je fakt borec. Jdeme dál spolu, ale jen chvíli, lébrž já zkouším opět jinou cestu. Ne snad kratší, ale prostě jinou. Ne tu co znám už nazpaměť.

Asi ve čtyři odpoledne začíná opravdová krize. Na každé noze mám po třech uzrálých puchýřích a vlka i v podpaždí, což se poněkud vymyká mému chápání. Lehám si za Šternberkem na cestu. Přichází tam za mnou nějaký děda- fakt borec. Bývalý tramp. Říká, že teď už má chatu a tudíž je pouhý paďour. Ovšem mě nazývá pochvalně zeleným vodřampem a chválí i můj batoh. Radí mi kde přebrodit a loučí se se mnou pozdravem: „Ahoj a jak jsme dřív říkali: ‘Zabte skauty, serou v lese bu he hé che ché.’ “ dle plánu se snažím dojít až do seníku za Kácovem, lébrž to vypadá zas na průtrž, ale má chůze se podobá spíš ploužení lemry. Korunku tomu všemu jsem nasadil, když jsem se kousek před Kácovem ztratil na úplně stejném místě jako vloni a předloni. Jdu polem a asi 3 km po silnici, což mě naprosto oddělalo. V Kácově si dávám pivo, což byla zase chyba, lébrž pak nejdu, ale jen bídne lezu. Navíc v momentě, kdy jsem vylezl z hospody začalo opět pršet. OLÉÉÉ. Nakonec jsem se do toho seníku doploužil a usnul s tím, že to zítra dopálím do první vesnice a končím.

Budím se v pět, lébrž začíná pršet i do seníku, ale pak zase usínám a vstávám až ve dvanáct, jelikož musím akutně s pískem. Skočil jsem ze seníku a všechny puchýře kromě jednoho mi praskly. Olé a to se vyplatí. Hned pak jde okolo Špagi, dál jdeme spolu. Teda já spíš nejdu. Špagi končí ve Zruči a jede domů a já jdu ještě dál, abych byl jako lepší než on. No jsem prostě malichernej, dobře přiznávám to. Vymyslel jsem ještě, že když skrčím v botě prsty, tak sice chodím jak dyliňák, ale aspoň to nebolí. Ve Vlastějovicích (91 km) letos končím, což je zatím můj nejslabší výkon. Měknu, měknu, měknu a měknu.

Ovšem Kanička vylepšil Kynžálův rekord a došel až do Světlé nad Sázavou (128 km) , až do konce vydrželi ještě Šerpa s kámošem (Soběšín 70 km). Špagi jel o vlak dřív ze Zruče (84 km), Sysel v neděli ráno do práce (Šternberk 68 km) a Mokrouš skončil v sobotu v Sázavě (52,5 km). Ale i tak je třeba všem zúčastněným vzdát holt, lébrž všichni se vydali až do posledních sil a letos bojovali i s přírodními živly. No takže zas za rok. To nás můžeš vidět, jak se ploužíme v kaňonu Sázavy a nebo můžeš jít s námi a nebo se můžeš dívat na televizi.

Kavkazské hry

SHAMYL

předehra

Přešlo již několik úplňků od chvíle, kdy jsem se poprvé vydal do krásného kraje. Tichého, krásného, tvrdého a neznámého. Do kraje vodopádů, neprostupných údolí zarostlých nekonečným kobercem bolševníků, malin a olší. Poupata prvních purpurových petrklíčů, jež se směle prodírají uprostřed sněhu a kamení. Korunky jejich květů v noci ztvrdnou mrazem jako sklo, ale přes den pod slunečními paprsky rozmrzou a žijí navzdory všemu. Do kraje rozeklaných štítů, jež podpírají oblaka, aby nesklouzly do jednoho z moří. Odtud se po svých kluzkých, popraskaných stupních spouštějí ledovce a ty dávají vzniknout kalným bystřinám. Potom divokým potokům a nakonec bouřlivým velikánům říčního koryta zařízlého hluboko do hlinitých údolí. Tekou skrz horské louky, kde je mnoho vláhy a slunce. Hustá a vysoká tráva. Rukama ji rozhrnuješ, vyplašíš miliony druhů hmyzu, naprosto neznámého. Pak uvidíš miliony zvonečků, fialek, vstavačů, hyacintů, ladoněk, hořců, hořepníků zvláštních fialových kostřav, všivců, jetele nebo třeba pryskyřníků. Budeš se až zajíkat radostí a prosit Boha, aby ti dal sílu vrátit se domů. Trochu níže se táhne pásma lesů. Nejdřív jedlový, s drsnými kmeny, voňavou pryskyřicí a medvědími stopami. Ještě níže pak hřímají majestátné porosty dubů a buků s hustým listovým.

Snad není krásnější místo. A jestli je, nechci je znát. Vidět Kavkaz, zemřít tu. Vidět před sebou v posledních chvílích uhánět jezdce džigita v huňaté černé burce přes široká ramena, kterak při svižném skoku lezginky kmitá svými měkkými holínkami. Koutkem oka zahlédnout čerkesku se stříbrnými zásobníky na hrudi, s úzkým opaskem a kinžalem na boku. Spatřit sličnou horalku v dlouhých šatech, zahalenou do širokého šátku, ozdobenou náramky a náušnicemi. A pak naposledy vydechnout... V kraji lidu milého i nepříjemného. V kraji orlích hnízd. V kraji mešit. V horstvech Velkého Kavkazu, který se rozkládá na dvou kontinentech, pne se od moře k moři v délce téměř 1000 km a přitom ležel donedávna v jedné zemi. Největší, nejbláznivější, nejroztodivnější, v zemi, kde se ti může stát i to o čem se ti nikdy nezdálo- v Rusku.

Od té chvíle jsem byl jak na trní. Nevydržel jsem se dívat do uhlíků vyhasínajícího ohně bez myšlenky na ty hory. Byl jsem uhranut jejich krásou a divokostí, jejich nepoddajností a samotou. Horstvo jehož hřebeny nastupují hned od moře nebetyčnými výšinami, hory a svahy, jež viděly nespočet válek a hořkých nespravedlností, hřbety a údolí, které mají každý svůj jazyk, své klima, svou květenu. Škoda, že nemohou vyprávět. Poslouchal bych jejich příběhy se zatajeným dechem. Ó, Kavkaze, nech si, cos mi vzal a já si nechám, cos mi dal.

Dlouho jsem přemýšlel, jak svým kamarádkám a kamarádkám svých kamarádek a vůbec všem kamarádkám říci o té kráse. Jenže hodně kamarádek poslouchá jen na půl hlavy. Bez té části hlavy, kde je schovaná pod postelí fantazie. Bohužel nemám ten cit povědět Ti o tom krásnu. Vždy, když začnu povídat, dojdou mi slova a jenom mi běhají v hlavě obrázky. Neumím je popsat slovy. Hledal jsem ve slovníku některá slova, která by mi pomohla vyjádřit to krásno. Žel Bohu marně. Taková slova ještě nejsou. Žužlu, nífek, šílef nífek a meli meli šílef nífek. To jsou slova, která mě vždy napadnou, žel, nikdo jim nerozumí. I přes moji vrozenou vadu neumění se vyjadřovat jsem se rozhodl napsat malé dílko. Není nijak originální, jak už je u mých dílek zvykem. Nese stopy několika rukopisů kamarádek, které mě hodně zaujaly, jsou to kamarádky, jež patří mezi největší borovice*: Jaroslav Lhota, Milena Holcová, Petr Rybář, Lumír Pecold a především pak Míla Nevrlý, jehož prakticky kopíruji. Ale nemyslím to nijak zle, ba právě naopak, vzdávám hold jejím nesmrtelným dílům. A zároveň se snažím dát do pořádku jednu její zásadní chybu, a to, že vše psala pro muže, chlapce, bratry. Vůbec nezmínila naše sestry, milény, ženy a slečny. A já jsem si dovilil tento malinký nedostatek, jinak skvělé literatury, trochu vykompenzovat ve svém skromném dílku, bratře Mílo. Doufám, že se na mne nebude hněvat. Vím že nebudeš. Ale věz, že tyto hry nepíší já. Píší je lidé z Kavkazu, horstva Kavkazu, příroda Kavkazu, píše je Kavkaz sám. A ty Mílo. Já jsem nevymyslel a nenapsal ani jednu z nich. Všechny mi byly dány.

* Borovice vznikla přechylováním od slova borec

Hra prvá-Na nebezpečí

„Tvář mi žhne rozčilením, bratříčku, popsat první hru je nejdůležitější, ale i nejtěžší. Nezbytné! Bez jejího pochopení budou tvoje cesty marným plahočením a další čtení mařením času...“ takhle začíná Míla své Karpatské hry. Nezbylo, než použít tuto frázi. Mě se sice dech netají a tváře nežhnou, ale věz milá děvo, že tato hra je opravdu nejdůležitější. Nezbytná. Jestliže se ji nenaučíš hrát, jen ztěžka budeš moci hrát hry následující, má zatím bázlivá kamarádka. Hraj ji s vědomím, že na Tebe doma čekají Tvé kamarádky, matky, tety, babičky a sestry. Buď odvážná, drzá a hrdá. Buď zbabělá, ušláplá a bude-li nějaký průser, stáhni ocas, nech své hmotné já na místě a prchej.

Na nebezpečí hraješ vlastně i doma, v parku, v autobuse, na nákupu, když vaříš. Pořád! A ani si to neuvědomíš. Ale po vstupu do země, kde mají lidé jiná písmenka si to začneš uvědomovat na každém kroku. A jestli ne začni se modlit ke svému Bohu, poněvadž bys mohla dostat šach v té nejnevhodnější chvíli. Tak jako já v Machačkale v parku. Podcenil jsem její pravidla a nebylo to vůbec nic příjemného. Jsi tu cizinkou. Jsi tu západní cizinkou. A západní cizinka je zdrojem nemalých financí. Okrást západní cizinku, to není žádný zločin. Leckdy se to bere jako dobrý skutek-pomoc národní ekonomice. Budeš hrát spoustu malých her, jež mají svá pravidla. Hromadu dílčích her, ze kterých se skládá jedna velká hra na nebezpečí. Nemusíš je vyhrát všechny, ale ty nejdůležitější nesmíš prohrát.

V Astrachani budeš surově odhánět kohorty žebrajících mongoloidů, ve Vladikavkaze budeš prchat před mladými opilci, jež Tě honí po městě za bílého dne, strkají Tě do temných uliček, aby Tě tam okradli o všechny peníze a cennosti. Ovšem pozor, leckdy uvítají i krev. A po setmění v tomhle městě nevytáhneš paty z autobusového nádraží, které je přes noc hlídané a opilci sem nemají přístup. Ale i tak se budeš choulit v rohu a Tvé oči budou tčkat z obličeje na obličej. Každý je podezřelý, tohle město samo o sobě je podezřelé. Celou noc oka nezamhouříš. A v noci- ohé- ožralá mládež, naprosto neskrytě žádající Tvé peníze, ožralí taxikáři naprosto neskrytě žádající Tvé peníze a ožralí policisté naprosto neskrytě žádající Tvé peníze. Připadá Ti to trochu monotónní? Nechtěj to vidět na vlastní oči. Zůstaň, v bezpečí, prosím Tě o to.

Nebezpečné malé hry se občas hrají i v horách, ale po zážitcích z Vladikavkazu a Machačkaly se jim budeš smát. Pojdeš na korbě nákladáku, jehož řidiče přivedli za němeého přihlížení policistů dva jeho trošku méně opilí kamarádi. Ze předu jsem slyšel hlasy svých kamarádek: „Ty vole, už to toč, ne doprava ne.“ Kolem hlavy se mi míhaly nekonečné strže a stráně, kaňony a fošny, jež jsem držel, aby nevypadli z auta.

Pak Ti budou kolem hlavy létat kameny při výstupu na Doppach, neb Tě probudí v hlubokých hvozdech Osetských tlapa medvěda zvědavě položená na víčko Tvého ešusu. Srdce Ti bude mlátit jak sbíječka ukrajinského dělníka. A pak- pak budeš při pravé Kavkazské bouřce, kdy vzduch je cítit spáleným masem ležet a tiše plakat s obličejem zabořeným do trávy. To jsou chvíle, kdy minuta měří šedesát minut.

Uslyšíš zvuk bomb shozených na sousední Čečnu. Hrdlo se ti až sevře při pomyšlení, co se děje tam někde v dálce, kde svítí prach.

A takhle malinká budeš proti lavině shozené panem hor od Ušbinského plata.

Už víš, co tě čeká holčičko, možná jsem někde přeháněl, ale ne moc. Zde se může stát vše. Doufám, že jsem Tě hodně postrašil, protože chci, abys byla strašně opatrná. Ale věz, že všude jsou lidé dobří i zlí. Jak říkají Dagestánci: „Lidé jsou u nás buď strašně hodní a nebo strašně zlí!“ takže si to dobře rozmysli. Tahle hra se totiž, rozhodneš-li se už jednou pro ni, hrát musí!

Mezihra

Doprava v zemích bývalého SSSR

Na toto téma jsem přečetl už desítky prací, ale snad žádná z nich nebyla pravdivá, či přesná.

Začněmež tedy dopravou vlakovou. Ruské koleje, jež mají širší rozpětí kolejnic () než u nás, brázdí dva druhy vlaků. Osobní a nákladní. V obou se můžeš kvalitně svézt. Vlaky osobní se dělí do několika kategorií: první, hodně podobný našemu osobáku, pantáku, couráku nebo snad lokálce je „prigorodnyj“ (Пригородный) často se mu také říká električka, ale v některých částech dráhy dělají mezi električkou a prigorodnym rozdíl. Každopádně tyto vlaky jsou takzvaně příměstské a jezdí na krátké vzdálenosti. Ale v Rusku se bere jako krátké i třeba 1000 km. Jízdenky na tyto vlaky se vydávají ve speciálních pokladnách, leckdy mimo nádraží a občas bývá problém je najít. Ale nebývají vyprodané a nestojí se tu takové fronty a na rozdíl od jiných druhů vlaků se tu dá jezdit na černo (po kouskách). Přinejhorším se lístek dá koupit přímo u děžurné (průvodčí).

„Passažirskij“ (Пассажирский) už překonává značné vzdálenosti. Přirovnal bych ho k našemu spěšňáku. Dále pak „skorij“ či „skorostnij“ (Скорый) – takový náš rychlíček a ještě „firmněnij“ (Фирменный) takový náš expres či snad IC EC vlaky. Čím lepší, tím rychlejší a samozřejmě i dražší. Od pasažirského výš jsou vlaky povinně místenkové, většinou lehátkové a každý vagón hlídá jeden průvodčí, což prakticky znemožňuje jízdu načerno.

Rozlišují se tři druhy místenek, nebo možno říci tříd. Každá třída má svůj vagón. „Obščij“ (Общий) je něco jako naše kupé, ale bez dveří a s menším kupátkem v uličce. Zde se jen sedí. „Plackartnyj“ vagón je úplně stejný jako obščij, ale lidí je méně a ze sedaček se na noc udělají lehátka a za několik rublíků se prodávají povlečení. Spí se po čtyřech v kupé a po dvou v uličkovém kupé. Specifikací těchto vagónů je, že většinou nejdou otevírat okna. Ruští lidé dávají přednost místům dole, léžba vlak hodně cuká, což je způsobeno tím, že nemá nárazníky, ale vagóny jsou připojeny jakýmsi klouby, něco jako tramvaje, a lidé často padají důle.

Komfortně lepší je „kuplejnyj“ (Купейный). Kupé jsou už jen pro čtyři lidi, uzavíratelné a bez uličkových kupátek. Občas funguje klimatizace, sem tam jde otevřít okno. Nejvyšší kvalitu představuje vagón „spalnyj“ či synonymně „mjakij“ (Спальный, Мякий), kde již je kupé pro dvě osoby. Opět platí čím větší kvalita, tím větší cena. V každém vagóně je samovar (komunistická pomalovarná konvice), dvě umývárny a dva hajzlíky. Ale POZOR, máš-li sračku, a chytne tě to v blízkosti stanice, je to špatné. Záchody jsou totiž zamklé a děžurná tě do nich nepustí ani kdybys byl děda Mráz a měl si vysrat oko. Závěrem je třeba říci, že vlaková doprava je hodně moc dobrá. Problém je akorát v tom, stoupnout si do správné fronty, stihnout ji vystát, než zavřou okénko a koupit lístek. Sehnat v létě lístek do Moskvy je totiž opravdu husarský kousek. Při cestování nákladem problém s lístky odpadá, ale bohužel nákladní vlaky v Rusku nemají žádnou výpravku a ani mašinfíra neví, kam jedou. Ten jede prostě na hranice svého okrsku a tam náklad předá. Ale, dámy, tohle neuvěřitelně pohodový způsob cestování. Hodně odvážný, hodně volný...! Nikdy nevíš, kde se vzbudíš a kdo na tebe bude střílet při přejezdu hranic.

Na kratší vzdálenosti, či do míst, kam se nevyšplhají kolejnice, jezdí autobusy. Jízda autobusem do podhůří Kavkazu to není jen zážitek. To je životní styl, to je prostě paráda. Teď nebudu psát, co všechno se tam dá zažít, ale slibuji, že se to dovíš někdy příště. Jet ruským autobusem je jako výstřih z Kobry 11. Některé rady? Snad dobře se držet, vzít si pytel na blití a kdo má závratě, či nesnese pohled do bezedné strže, tak nechť si vezme na hlavu kýbl. Vzdávám hold ruským autobusákům za to, co se svým strojem dokáží. Ale jak jsem již zmínil, o tom až příště.

Lístek se dá koupit ve větších městech nebo u řidiče. Někdy uprostřed jízdy, jindy na konci a výjimečně ještě před jízdou. Pánem je šofér, on určí cenu i to, jestli za ni opravdu dostaneš lístek.

Další svéráznou kastou jsou maršrutky, neboli auto upravené z různých dodávek pro přepravu cestujících. Ceny vyšší než u autobusů, často doplňují MHD, ale jezdí i meziměstsky. Obdoba taxíku. Ty jsou tu ovšem také, ale žádný z nich nevládne taxametrem, takže doporučuji domluvit cenu předem. Ale taková cesta není pro dívky chtivé poznání nových lidí, kultur a dobrodružství.

Pak se můžeš svézt i stopem. Jde to stejně jako v každé zemi. Rusko je velké, někde hůř, někde lépe, někde je zvykem zaplatit jinde zas ne. Vyzkoušej sama- uvidíš.

No a nakonec letecky a námořně. To už nemohu sloužit, sám jsem nezkoušel tento způsob cestování, je pro mě dost nákladný, ale předpokládám, že bude stejný jako jinde na světě.

Má milá, co říci závěrem? Nezapomeň, že přeletět tisíce kilometrů a stovky kultur není umění. Žij svoje dobrodružství i po cestě k cíli!

Humrovy lapálie 3

Humr ve Švédsku (18.-28.9.03)

Jednou se mi takhle podařilo sehnat zpáteční lístek do Štoku (Stockholmu) za 950 Kč. Zlanařil jsem ještě Pardála a Kozika. Žel Bohu lístek zbyl už pouze jeden, který jsem si usopčil pro sebe- sobec jedna. A Pardála nechal jet do Polska a Kozika nechal doma.

Jede se nádherným dvouposchodovým autobusem, ve kterém jsem ještě v životě neseděl. V celém autobuse je pouze pět nesklopných sedadel a pět sedadel s bezpečnostním pásem. Ale pouze jedno jediné, jež skýtá obě tyto výhody naráz. Chytřejším z vás asi nemusím vykládat, kde jsem seděl a hloupí mají smůlu. Ale později jsem zjistil, že toto místo skýtá i celou řadu dalších neocenitelných výhod: nefachčí tu klimatizace, není tu lampička, není vidět na televizi, řve tu motor a jiné undatry. OLÉ! Na videu se promítají Pelíšky, ale borec, co má asi dva metry třicet a víc lupů než já a ségra dohromady, kmitá hlavou, že nic nevidím. Při Armagedonu své kmitání zrychlil na neuvěřitelnou frekvenci a přidal ještě jiné, mě dosud neznámé, pohyby, až mu lupy na hlavě drandí jak pedofil na třináctce. Ke konci odchází. To je dobře, na US filmech jsou nejlepší jenom konce. A taky že jo. Brečím! Jsem tu za trotla, sousedi se mi smějí a dávají mi burčák se slivovicó. Brňáci. Kurva, dyk já su taky Brňák. Pak se ještě promítají Postřižiny, ale z baru se vrací lupofrk a hlavokejv a já vidím zas hovno.

Na Švédsko-německé čáře nemusíme ani ukazovat pasy. Z trajektu jsem vypleskanej jak lečo. Po příjezdu do Štoku prší. Hned si chci udělat foto, jenže jsem doma nechal film, a tak cvakám naprázdno a dívím se, že foťák nepřetáčí.

Z hlavního nádraží jsem vyžděnej jak brzdovala destička. Milión lidí, milión pokladen a jenom IC vlaky, žádná osobák. Po zjištění ceny do Östersundu (cca 650 km) jsem skoro upadl do mdlob a nepomohlo ani ujištění pěkné Švédky, že je to

Rád bych napsal pár maličkostí o Siljanské oblasti, kde jsem měl tu čest pobývat. Třeba se to bude hodit dalším návštěvníkům této překrásné oblasti.

Předně: kolem jezera Siljan vede okružní turistická cesta dlouhá 347 km, která začíná a končí ve městě RÄTTVIK. Možnost nástupu na tuto stezku je i z měst MORA a ORSA. Cesta je značená oranžovými pruhy na strozech a je dost obtížná. V létě je tam komárů na chcípnutí a na podzim zase plískanice. Prodíráš se křovím a prcasíš se v bažinách, ale odměnou jsou Ti krásné výhledy na krajinu stejnou jakou Ti nabízí Sibiřská tajga se spoustou samot a zapadlých vísek. Navíc jsou po každých 10-30 km tzv. Rastsugy, neboli útulny pro sešlé pocestné. Vždy se zásobou dřeva, sekerou a pilou. Nemusím snad říkat, že povinnost návštěvníka je doplnit spálené dřevo.

Další a poslední tur. Značka v této oblasti vede z MORY do 90 km vzdáleného cíle. Nazývá se VASALOPSLEDEN. V zimě se jmenuje VASALOPSPÅREN a jezdí se tu na běžkách. I zde jsou útulny, ale mnohem pohodlnější. Ani se mi nechtělo věřit, že jsou volně přístupné veřejnosti.

opravdu luxusní vlak- 880 Švédských korun (1 Šv. Koruna= 3,5 Čs. Koruna) je opravdu moc. A to jsem

chtěl jet až do Abiska, to bych musel doma vytunelovat banku. V obchodě to není o moc lepší. Mám tu např. na: 9 točených piv nebo na 12 minerálních vod+ jedny sirky nebo na 25 chlebů+ 2 rohlíky. Nakonec si kupuji lístek autobusem do Mory. Původně měl stát 165 korun, čímž bych se dostal i zpět, ale jistým informačním embargem se stalo, že stál 205 koruně křeč. Ale nezoufám si, lébrž nějak bylo a nějak bude. OLÉ a to se vyplatí. Spím kus za Morou v pangejtu ve stanu, který jsem si vzal (no jo už měknu), lébrž má plachta opravdu není použitelná. Prší je tma a já ho nemůžu postavit (ten stan samozřejmě).

Ráno je pěkně, a tak neváhám a po nějaké polňačce si to šinu vsříct Stockholmu. Bohužel asi po pěti kilometrech cesta končí elegantní otočkou. Jdu dál po vyšlapané pěšině, ale i ta záhy končí u jakési boudy. Jdu dál. Bez cesty. Marast střídá sajgon. Po chvíli se topím v bažinách březové tajgy a pak se zase prodírám hustou březovoborovou džunglí. Po celodenním pochodu touhle pohodou vylézám večer na silnici zničen a uondán 500 m od Mory. OLÉ! Koukám na mapu a měním plán. Najdu okružní turistickou značku a po ní se vydám do dalšího města vzdáleného asi 105 km. Spím kousek od Mory. Dělam si oheň a najednou přiběhl nějaký švédskéj usoplenec. Něco mekotá, ukazuje mi nějaký papírek, ukopl mi šňůru u stanu a peláší dál. Za chvíli další. Lekl se svítí mi baterkou do ksichtu, blekotá, ukopl šňůru a prchá. třetí zas, ale ten teda alespoň neukopl tu šňůru. Aha, to bude zřejmě nějaká bojovka, však já jim ukážu bojovku po česku a už jedu- trhání papíru, škrtnání sirek, bláznivý chechot a jekot, oběšenec, mimozemšťan a jednu dívčinu jsem honil po lese z nožem. A to mě teď ještě napadlo, že mám v batohu kuklu. OLÉ. To bude přča! Chvilí nikdo nejde, ale pak vidím hned pět děcek, aha tak už se to tam doneslo a pouštějí je radši po pěti. CHE CHÉ, vyjekl jsem a vyskočil na ně z křoví. V kukle, v jedné ruce bowiák a v druhé pořádný klacek. Ježíš, tyhle jsou skoro dospělí, to jsem asi trochu přehnal. No ale i oni prchají, jenom jeden se mi chtěl postavit, ale stačilo trochu máchnout kudlou a rozeběhnout se proti nim a už prchají pryč. To jsem asi trochu přepísk. A taky, že jo. Za chvíli přicházejí dva dospělí a ta partička pěti mladých. Mají klacky, nože, skopli mi šňůru a něco na mě řvou.

„Excuse me, I don't understand.“

„Now, you go with us to police station!“

„I? And why?“

„You terored our children. You are fool!“

„It must be some mistake.“ Tato odpověď je trochu zaskočila, ale zřejmě jsou Švédové náramně důvěřivý národ, protože mi to celkem zbaštili: „And didn't you see a men with mask?“

„With mask?“ divím se a nenápadně cpu kuklu do kapsy, „No.“ A pak do mě zas něco tlačí Švédi. Rozumím dost málo, jen sporadicky. „...tady nebezpečno...maniak...dvě děti zachvat...policie...pokuta!“ nakonec jsem je přesvědčil, že se ubráním. Nechali mi tu alespoň pořádnou sukovici a jednu světlici, prý půjde-li do tuhého mám ji odpálit, prý už je to domluvené i s policií. Tak to je hustý. Dobrou noc.

Ráno prší. Vyrážím dál po silnici, po 23 km jsem došel do nějakého městečka na ostrově, což samozřejmě netuším a snažím se obejít to velké jezero. Marně. Z ostrova jezero neobejdeš. To si zapamatuj, může se ti to někdy hodit. A tak se vracím zpět po silnici. Nohy mám samý otlak a opruzeninu

(pro blbý- puchejře). Na každém dni se snažím najít něco pozitivního. Dnes třeba se mi podařilo asi na 38. pokus rozdělat oheň a navíc mi z pusy vypadl kus salámu, ale nespadl na zem, kde by se ušpinil, nýbrž do ešusu. Tedy hned dvě pěkné věci najednou a s tím se hnedle lépe usíná. Za deště, kus od Mory.

Ráno pro změnu opět prší. Balím a jdu dál. Po chvíli se ztrácím a přidávám si zacházku asi 8 km. OLÉ! Vše po silnici. Nohy už mám fakt zle zničený. V Moře

kupuji chleba a nejlevnější pití, což byla, jen tak mimochodem, 1,5 l kola (byla levnější než nejlevnější půl litrová voda). Paní mi účtuje dva jejich frcky za PET láhev a ještě si cenu zaokrouhluje. Prý nemají menší mince než padesátníky- proto. Jdu dál dle plánu, až se mi do cesty postavila rastsuga neboli zaslon neboli útulna v Eldrisu, ALE, dámy, to byl luxus úplně nejmaximálnější. Palandy jaké nemáme ani my doma, dva krásné dřevěné stoly, pila, sekera, smeták a jiné undatry. Opodál studánka s pitnou vodou, mimochodem jedinou v celé oblasti, o které bych si to dovolil říci. Jenom kamínka trošku haprovaly. Fakt výborně jsem se vyspal a vážení- já, ač Čech, neukradl jsem vůbec nic ani tu palandu, jež se mi tak líbila. Jo a taky mi zbylo pouhých osm sirek na pět dní a dneska jsem zapálil oheň až na druhý pokus- jelito jedno. Je to jak nějaká Jáchymova hra- přežij s jednou sirkou na den.

Ráno mě budí krásná duha, ale dnešní den poslední pěkné, co jsem viděl. Hned poté začíná pršet. Vyrazím dál nejbrutálnějším marastem a sajgonem. Brodím se po kotníky v rašelinisti. Cestu lemují velké červené kříže, za ně už se vstupovat opravdu nevyplatí. Velké černé mastné oka rašelinistě na mě civí a nevěstí nic dobrého. Okolo rostou pokroucené borovice na půl uschlé, neustále bojující o prostor a živiny. A všude kolem strašidelné ticho- mrtvý les. Kde už je to fakt hodně špatné, tam je přes močál položený rozpůlený kmen. Z jednoho takového jsem sklouzl a už vězím po kolena ve smrduté břečce. Zpátky se vytahuju jak přes rantl bazénu. Je to tady opravdu dost drsné. Obrovská škoda, že nemám film ve foťáku. Přicházím do nějakého vývratiště a začíná regulérní severská plískanice. Vichřice, kroupy, déšť a já přelézám padlé kmeny a zapadám do rašelinistě. Do toho ještě hromy a blesky. Kolem začínají padat stromy, všechno se láme praská, padá, fičí a je tu opravdu drsný hluk a lomož. Strachy se mi svírá hrdlo. Schovávám se pod jeden vyvrácený kmen a začínám se modlit. Sice to neumím, ale ve chvílích zmaru a křeče se ze mne vždy stává věřící. Začínají padat kroupy jak dětská pěst, jsou to fakt rány. Padá to do té bažiny a strašně to cáká. OLÉ. Naštěstí to netrvá až tak dlouho, ale mě to přišlo jako věčnost. Za chvíli je zas všude mrtvé ticho, jen z oblak se tiše trousí mokrá těžká sněh. Jdu dál. Brodím se sněhem, kroupy a močalem. 12 km jsem šel čtyři hodiny. Tohle přece nemůže být normální turistická stezka, to ne. Pozdě večer jsem dorazil do další rastsugy. Tenhle už sice není tak komfortní, ale pila se sekýrou nechybí. Spí se na prknech a uprostřed je krb. Oheň tentokrát vzplanul na první sirku. Uvařil jsem si nechutné, nedovařené, neslané jáhly. Bylo to tak neuvěřitelně hnusné, že jsem do nich musel přimíchat zbytek koly. V noci je úplně brutální zima a navíc fouká pěkný orgán A LA MÍŠA.

Zato ráno je pěkný slunečný den. Sníh taje a já jdu pro vodu. Jsem překvapen, že Švédí označují jako pitnou vodu i to, v čem by si 90% Čechů neumylo ani nohy. Vypadá jako šípkový čaj, smrdí jak hnůj a nabírat by se dala vidlema. Ale kde to žije tam je mattoni. OLÉ a to se vyplatí. Já ji piju normálně a nic mi není. Jdu dál v bažinách, marastem a sajgonem, ale dneska mi alespoň sluníčko sluní. Až do další rastsugy. Oheň na první sirku k večeri hrách s tuňákem a živou vodou. V noci zima, prkna tvrdá. Brou noc.

K snídani už opravdu nemám co, a tak jdu sbírat houby, kterých je tu hafo. Takže dnešní menu: pečené červavé holubinky, hříbky a jiné undatry a k nim přikusuji zeleninový bujón (no spíž přilizují, lébrž je docela silný). Jdu dál. Počasí ujde, jenom mrholí. Do další rastsugy jsem bohužel nedošel, a to jdu v kuse od rána do večera. Bez jídla. Je to špatné, zítra potřebuji být ve Stockholmu a do města mi chybí ještě 20 km tímhle terénem. Jsem úplně zničený. Opuchlé a zpružené nohy, na každém prstu jeden

plyskýř. Takže jsem si lehnul a v tu ránu jsem byl tuhej. Ale každá voda nakonec steče dolů a Stázina se dostane Kubovi za ženu.

Ráno se snažím rozdělat oheň a udělat si polévku. Mám poslední sirku. Jak to vždycky dělá Bruce Willis? Zapálí sirku-OH- vždyť mu zhasla, vždyť na tom závisí osud celých Spojených států. Brusko pojď vymysli něco! A tu si vzpomene, že má v kapse sponku ze špekáčku. Nechá ji zmagnetovat střelkou kompasu a pak s ní točí

v magnetickém poli, čímž vzniká střídavý elektrický proud, jehož výbojem zapálí troudu a později i

Další věc-příroda: mluví se tu o chudé květeně, ale já jsem byl nadchnutý bohatstvím rostlinné říše. Viděl jsem květiny, o kterých jsem před tím pouze četl v knihách ve smyslu VZÁCNÉ! A zde jsem se prodíral záplavou rojovníku bahenního (Ledum palustre), hamtal jsem jak slon a lámal větvičky i s plody šíchty černé (Empetrum nigrum), jež prý plodí zcela výjimečně. A já si tu baštím ty černé bobule jako nezna-boh (pravda že nebyly vůbec dobré) a pak jsem čvachtal v černém rašeliníšti schované příkrovem kyhanky sivolisté (Andromeda polifolia). A na sušších cestách se pod trávou plazily dlouhé stonky vranců (Huperzia) a plavuní (Lycopodium). A k tomu miliony tun borůvek, brusinek, vřesu, vřesovce. A ještě tisíce druhů (údajně 950) lišejníků a mechů.

Pukléřky, dutohlávky, terčovky, havnatky, rašeliníky. A to vše vybarveno do palety barev, tak jako u nás podzimní listí stromů Českého středohoří...

Ale ne jen o kytičkách. Kdo může říci: „Viděl jsem živého tetřeva ve volné přírodě!“ Já ano. A nejen to. Losa s kopyty jak trychtýři. Cedule s návodem jak se chovat při střetu s medvědem a nebo vlčí smečkou. Rysí trus a stopy. Tohle přece není chudá příroda...

A v poslední řadě lidé. Všichni umí anglicky, jsou milí, vstřícní a přesto nepokřivení a hrdí. Na každém domě vlaje švédská vlajka. Někde malá a jinde velká. Oni jsou totiž hrdí na to, že jsou Švédi.

Stopovat se dá pěkně, ale jezdit nákladem velice ztuha. Nechci říct, že to nejde, ale hoboos na různých rozhodně ustláno nemají.

oheň OLÉ. Jenže já nemám sponku od špekáčku a navíc nejsem Bruska Wiliž. Sirku mi sfoukl vítr, takže polévku přivezu domů. Mám tak zdevastované a opuchlé nohy, že je nemůžu narvat do bot, a tak jdu v pantoflích. Po chvíli čvachtání v bažině opouštím stezku a šinu si to vstříc silnici. Je zima, občas sněží, občas prší. Stopuji, ale nikdo nezastavuje, až asi po hodině jeden starší pánoborec. Umí perfektně anglicky, ostatně jako všichni Švédi, což se o mě říci nedá, ale i tak jsme si celkem pokecali. V Leksandu zjišťuji, že na autobus rozhodně nemám, léžba v pátek je cena o cca 30% větší. No ano dneska je pátek 26.9. a mě odjíždí zítra v 9:00 autobus do Prahy. Mám 137 Sk a 50 haléřů. Lístek stojí jako na potvoru 140 Sk. OLÉ. Jdu na stop, snad to stihnu. Za chvíli zastavuje starší tatík a veze mě do Borlänge odkud mi jede za 25 minut autobus do Stockholmu, na který sice nemám, ale koupím si lístek jen do Uppsaly a zbytek dojedu na černo. Bohužel si mě řidič zapamatoval a v Uppsale mě žádá, abych opustil přepravní prostor autobusu. Je čas na moji zbrusu novou fintu. Všichni tu umí perfektně anglicky, ale jsem zvědav, jak se vypořádají s tímhle:

„Sir, you have the ticket only to Uppsala, yes?“

„Yes!“

„So, take off this bus, please.“

„But I cannot take off!“

„Why?“

„Because I'm penning!“ aha dostal jsem ho. Tápe a s ním i celý autobus. Nikdo neví. 1:0 pro mě

„What does mean penning?“

„No to je přece když péro péroje,“ říkám mu česky a ukazuju mu to rukama. Nechápe, „or when I haven't got ticket, haven't got money and very very need go to Stockholm,“ tímhle jsem to asi pokazil. Řidič mě vyhazuje a srovnává tak na 1:1. Navíc odjíždí 1:2! To je konec. Už je tma, ale jdu na stop, já se tam prostě musím dostat. Ovšem zastavuje hned druhé autáček, čemuž jsem opravdu nevěřil a vezu se až do Stockholmu. Těsně před ním předjíždíme autobus, ale jsem chlap a řidičovi neukazuji prostředníček. Pouze na něj vyplazuji jazyk a srovnávám tak na konečných 2:2

ve Stockholmu tvrdnu na nádraží. Jak ubývá dne přibývá negrů, mulatů a přiblíblejch mániček s vlasama v ponožce. Taky jsou tu děvky. Jedna padesátiletá děvka do mě tlačí, že nejlepší sex je s vyzrálýma, zkušenýma děvkama. NÉÉÉÉ. Ten můj malej piňďa skoro utek. Pak mě vyhazuje snědý policajt ven, kde je to fakt vostrý. Jak u nás na silvestra. Strašně se tu chlastá, řinčí tu sklo, padá plot, někdo zpívá. Kus za centrem v parku před nějakým chrámem je klid. Tam také dnes složím své kosti.

Ráno vstávám už v pět, aby mě někdo nepřekvapil. V centru je ještě živo a strašný bordel. Ale je tu i spousta nedojedků a nedopitků, čehož bohatě využívám, lébrž už jsem dva dny neměl v hubě.

Cesta domů je celkem v poho. Akorát na trajektu tu docela houpe, že ani nemůžu stát a pak jsme ještě na nějakém německém odpočívadle nechali nějaký dyliny a museli nám je přivést floyd. Takže Hålla där milé Švédsko. Neviděli jsme se naposledy, zalíbila se mi tvá drsná příroda, tvé vikingské ženy- silné, velké a krásné.

Kuchačka paní Èvachtové

Kynžálova topinka

Krajíc chleba silný maximálně 5 mm rozdělíme ještě na dva podobné krajíce a pak vložíme na oheň. Rožníme až do černa. Důležité je, aby chléb spadl alespoň 3x na zem a 1x do ohně. Poté topinku vyjmeme, oškrábeme přebytečné uhlí a namažeme vrstvu sýra vysokou alespoň 3 mm. Necháme minutu vyluhovat a pak všechn sýr nožem odstraníme a vrátíme zpět do krabičky. Nejlépe chutná Kynžálova topinka, můžeš-li si k ní přičuchávat něčí česnek a dívat se něčí salám. No a je-li Kynžál v Zadní zemi, zapíjí vodou z kaliště.

DOBROU CHUŤ

Ostrá tábornická svíčková (Kápezetková) polévka

Na oheň dáme vařit v ešusu vodu (vždy je lepší je-li v ešusu ještě nějaký ten zbytek z minulých jídel) jakmile začne voda vařit, přidáme jednu ťongovu polévku, středně velkou svíčku, několik špendlíků, žiletku, pár připínáčků dva různě velké hřebíky. Dle chuti můžeme dochutit i jinými kusy své KPZ. A kdo najde žiletku, vyhrává od své pojišťovny zájezd do špitálu na kraji města.

DOBROU CHUŤ

Jedná se o týdenní dietu. Začínáme svižně a přísně a ke konci týdne pomalu vypouštíme. Každý týden opakujeme po dobu dvou měsíců. Za tuto dobu budeme štíhlí jako rybka. Velká výhoda naší diety je, že mezi předepsanými jídly je možné jíst cokoliv jiného a to v jakémkoliv množství.

- Po - hrníček čaje oslazený půl tubou Kanagonu, rohlík namazaný vazelínou (třeba tři vazelína se vyplatí)
- svíčková polévka, petrolejová omáčka, knedlík
 - zapečená hovna s octem a cibulí
- Út - půl litru zdrcelého mléka, plesnivý chléb namazaný žluklým máslem
- měsíček uleželá polévka z krtků a žízal, červavé třešně v salkové omáčce
 - šťáva z vředů na sladkokyselo, aperitiv: dvojka bílého šamponu
- St - potkaní roláda, pavoučí sekaná, půl litru stolního oleje
- hleny a šušně na paprice
 - třikrát přejeté štěně- sekaná pečeně
- Pá - záprdek na měkko, paklík droždí, mléko
- vyblité lečo, voda ze siláže
 - gumové buchtičky s indulónó

DOBROU CHUŤ

Nìco moudrých slov a cintátù

Hejna housenek, kobylek, myší či ptáků, která ničí majetek lidí se nazývají škůdci. Pokud nepůsobí žádnou škodu, nazývají se zázraky přírody.

Zemětřesení, monzunové deště, hurikány a mimořádně tuhé zimy se nazývají pohromy. Pokud nepůsobí žádnou škodu, nazývají se vrtochy přírody.

Škody, které způsobí člověk na životním prostředí se nikdy nenazývají pohromy. Jsou ospravedlnovány hospodářskými, národními, vojenskými či politickými zájmy a někdy se o nich dokonce mluví jako o pokroku.

HAIJO DE JONG

„Oni se vrátí!“ říká Širín Gol, „vrátí se s železnými ptáky a s raketami, které plivají oheň, budou na nás střílet a všechno zničí!“

„I naše kurníky?“

„I naše kurníky!“

„I naše chýše?“

„I naše chýše! Naše slova, střechy nad cestami, studně, pole, zásoby. Všechno. A pak přijdou a všechno, co bude ještě na živu zapíchnou, zastřelí a zabijí.“

„Kdo toho železného ptáky posílá?“

„Válka!“

„Proč? Co jsme udělali?“

„Nic,“ křičí Širín Gol, „válce se nemusí nic dělat, aby přišla. Když chce válka přijít, přijde. Je jí jedno, kdo člověk je a co udělal.“

Z KNIHY „V AFGHANISTÁNU UŽ BŮH JENOM PLÁČE“ OD SÍBY ŠAKÍB

V běžném životě se člověk obklopuje prostředím, které více méně zformoval podle svých představ a jež mu může dodávat falešný pocit síly či moci; nadmíru prospěšné jsou pak zážitky z míst planety, kde dosud vládne příroda.

PETR RYBÁŘ- STEZKY K PUSTINÁM

Nejméně se bojí smrti ti, jejichž život má největší cenu.

MIROSLAV SEHNAL- NEVINNÍ

Žij tak, aby se tví přátelé nudili, až umřeš.

-ICEC-

„Dá se nějak bránit krokodýlovi,“ ptáme se trochu naivně.

„Jo, dá,“ povídá masajský bojovník a ukazuje na moji dýku, „tímhle nad ním můžeš zvítězit, ale musíš tomu věřit. Když tomu budeš věřit, zvítězíš nad ním, ale když si nebudeš věřit, krokodýl to pozná a zvítězí nad tebou...“

JAREK LHOTA- O HORÁCH, ŘEKÁCH, SLONECH A LIDECH

Humrovy lapálie 4

aneb Humr na fotbale

To nás takhle na gymnáziu ve třetím ročníku přihlásil náš pan profesor na fotbalový turnaj. Naše elitní komando z toho mělo obrovskou radost. Každý den jsme chodili na půl hodiny trénovat a na tři hodiny pak do hospody domlouvat taktiku. Nikdy jsme tam nic nedomluvili. Až nadešel ten den.

Sraz jsme měli v 7:15 na Andělu. Někteří naši pilní spolužáci už kvapili do školy, aby jim snad něco neuteklo, a my se jim smáli, lébrž dnes do školy vůbec nejdem. Plni odhodlání zvítězit jsme nastoupili do tramvaje. Byla docela plná, a tak jsme na další zastávce vyhodili několik bezmocných důchodců a slabých školáků. A hned se dalo i posadit. POHODA! Kolem osmé hodiny ranní jsme dorazili na místo konání- hřiště. Někteří z nás vidí pořádné škvárové hřiště poprvé. Naše tréninky na rozkopané Mrázovce spíš připomínali zákopovou válku než fotbal. Převlékli jsme se, rozdělili si dresy a chtěli se jít rozcvíčit, ale bohužel nikdo nevládl míčem. Už, už jsme se chtěli jít rozcvíčovat do hospody, když přišel profesor Homolka a přinesl balón. Jenže ještě než jsem ho stihl spatřit, ho nějaké nemešlo zakoplo za plot. A jelikož jsme na jakémsi kopci, hledali jsme ho dost dlouho. Asi za půl hodiny jsme ho konečně našli. Všichni jsme byli poškrábaní od křoví a popálení od kopřiv za plotem, ale o to víc jsme se těšili na rozcvíčení s balómem. Bohužel se nic takového nepovedlo, lébrž rozhodčí písknul začátek našeho prvního utkání.

Začli jsme docela dobře a slabšího soupeře jsme zmáčkli na naší polovině a dlouho jsme ho tam dusili a čekali až se unaví. Až při prvním gólu v naší síti jsme soupeři dovolili navštívit svou polovinu, a to jen proto, že jsme museli rozehrát ze středového kruhu. Pak už byl zápas vyrovnaný a nebýt toho, že jsme dostali ještě další dva góly, uhráli bychom zaslouženou remízu 1:1, ale takto jsme bohužel těsně prohráli své první utkání 1:3. Nevadí, vyhrajeme příště. Ovšem při pohledu na pětadvacetileté hráče našeho příštího soupeře se mi poněkud zvedl kýbl. A taky že jo. Při prvním střídání mi někdo utrhl rukáv. Homola z lavičky křičí, že si to zašiju. Při dalším střídání mě zase kdosi polechtal kolíkovou kopáčkou na jizvě od slepáku, ale rozhodčí si zřejmě myslel, že se tu dnes hraje turnaj v kickboxu, a tak se nic nestalo (později jsme zjistili, že neměl ani píšťalku). Po pěti minutách jsme prohrávali 0:1, ale brzy jsme srovnali. Rozhodčí nemá ani hodinky a myslí si, že je konec. Jeden soupeřův dvěstěkilový holo-
hlavý hráč mu říká, že ještě žádný konec není, a tak se hraje dál. Po chvíli hráči soupeře dovolují roz-

hodčímu ukončit zápas. No, nebýt toho, že jsme dostali ještě šest gólů, tak jsme vyhráli 2:1, ale takto jsme bohužel těsně prohráli 7:2! Před posledním zápasem už o nic nešlo, my jsme měli svou výbornou 4. Pozici jistou, a tak jsme hráli jen na krásu a těsně podlehli pozdějšímu vítězi turnaje 1:2. A nakonec, jak se sluší, jsme toto výborné oslavení šli zapít do hospody Na Růžku.

Jazykový štrůdl

My favourite job- tractor driver

It is my most favourite job, the best job on the world. When you are tractor driver, you are free. On the morning you come towards your machine- zeton 020A, you stroke his capotes, than you sit behind the steering wheel and disperse your friend- zeton 020A. at first slowly, then a bit of quickly and at the end so quickly as the loam fly to your radio cap and you go meet a sunrise... free... When you are hungry so you can stop your friend machine and eat. You don't have to wear a suitcase, tie or jeans, you can take a work dress or radio cap*. You have a lot of time for your family, you can ride by tractor with your children and than they say: "Our father is number one, he rides by tractor with us!!!"

You earn a nice money and in the summer work you can take some naturallyen* (for example cucumbers, potatoes or beet). You can travel over the field, over the wood, over the swamps. Impossible freedom!! Or when you want over the world, you take your zeton machine and go meet to interesting adventures. Over the railway, highway and field. Never ending freedom!! Nice work, nice hobby. No it isn't work! It is mission. Your children will be proud of you, than their father is tractor driver- hero tractor driver. Bigger hero than you is only tank driver!!

Radio cap = rádiovka

Loam = hlína

Naturallyen = naturálie

Stroke = pohladit

Tak takto jsem si připravil jednu z maturitních otázek. Bohužel má angličtinářka neporozuměla mé vysoké angličtině, dostal jsem kouli a musel jsem se připravit znova. Ona prostě nemohla pochopit, že už to se mnou lepší prostě nebude, ale myslím, že to už pochopila po té, co se skoro zhroutila přímo u maturity.

Převzato z Puchejře

Alternativní trest

Bylo žhavé odpoledne a my se Šemíkem a Waki měli za sebou výstup úvratěmi Oravsko- kysucké úzkokolejky. Na svém nejvyšším bodě se tato úzkokolejka na pár metrů s horskou silničkou, u které jsme našli zastřešené odpočívadlo pro kolemjdoucí, a byla to trefa. Jen jsme si udělali pohodlí, tak se zatáhlo a přišla dost hustá průtrž.

Chvilku jsme si užívali pocitu suchého bezpečí, když tu z vodní stěny vylezl osel s bagáží na hřbetu a zcela nekompromisně se začal cpát k nám.

Další tři postavy ho však nekompromisně vystrčily ven, sundaly pláštěnky, pozdravili nás širokým úsměvným „hój“. Pak z nich vypadlo, že jsou z Holandska. Udělali jsme jim místo a zahájili družbu- my lovečák, oni olivy, my slivovici, oni čerstvé pečivo atd.

Dá se říci, že to byla dost nesourodá společnost, alespoň na první pohled. Nejstaršímu bylo kolem padesátky a báječně se s ním povídalo (díky Wakčině tlumočnictví) o různých horách a pohořích. Druzí dva měli ještě tutově před vojnu a jeden z nich byl pankáč. Spíš si hleděli jídla a pokukovali po Waki.

K našemu úžasu jsme se dozvěděli, že jdou z Moravy přes Slovensko a Ukrajinu až do Oděsy a mají na to dva měsíce. Kápo výpravy nás hned zavalil mapami, a tak od nás dostal pár zajímavých tipů na Slovensko a Podkarpatskou Rus.

Rozlouskla to Waki větou: „To máte bezvadný prázdniny!“ po které se oba kluci jen zoufale chytli za hlavy. Za chvíli jsme byli moudřejší.

Ten starší byl sociální kurátor a oba kluci si tímto vandrem odpykávali alternativní trest za problémy s drogami. Chvilí jsme si na toto zajímavé téma povídali, mezitím přestalo pršet a nadešel čas jít dál. Ještě dlouho byly na obzoru vidět tři postavičky s oslem, jak jdou po cestě dál na východ a já v duchu složil velikánský hold neznámému holandskému soudci, který místo toho, aby ty dva kluky jednoduše zavřel, tak jim dal tuhle šanci.

TONY (Michael Antony)

Převzato z tramského časopisu PUCHEJŘ

Chechtárny

Jak se pozná nevěrná žena????? Vezmeš vrták a vrtačku a vyvrtáš jí do hlavy díru. Když se z té díry vysype žito, tak je to v pohodě, ale když mouka, tak už ti ji někdo vymlel.

Jedou tři jeptišky s biskupem v jednom vlakovém kupé a luští stejnou křížovku. Jedna z jeptišek se ptá druhé:

"Prosím tě, součást ženského těla na čtyři, začíná P a končí A."

Ta druhá jí na to odpoví: "No, mohla by to být pata."

V tom sebou biskup cukne a zeptá se: "Nemá tu někdo gumu?"

Na odlétací ploše letiště stojí letadlo a cestující se dívají na piloty, které vede slepecký pes, mají černé brýle a slepecké hole. "To je asi nějaká sranda," šeptají si mezi sebou. Ale najednou letadlo začne startovat motory. Cestující vyplašeně koukají a začínou se potichu modlit. Pak se letadlo rozjede, to už se cestující modlí nahlas. Letadlo zvyšuje rychlost a cestující už hořekují a bědují a najednou se blíží konec dráhy.

Lidé začnou ječet, ale letadlo se bezpečně odlepí od dráhy a nerušeně letí. Po chvíli pilot prohodí ke kapitánovi: "Děsím se dne, kdy ty lidi na konci dráhy nezařvou."

Ve tři v noci zazvoní profesorovi telefon, ozve se tichý hlas: "Probudil jsem tě?" "Hmm, ano..." "Tak to je dobře, protože já se pořád ještě učím, ty hajzle!"

Jde opilec domů a marně se snaží strčit klíč do pouliční lampy. Zarazí ho policajt a ptá se ho: "Co to vyvádíte?" "Snažím se odemknout dveře od baráku, ale vůbec mi to nejde." Policajt se podívá nahoru a povídá: "Tak si zazvoňte, nahoře se ještě svítí !!!"

Čáp se jen tak prochází a najednou vidí šneka, jak si to šine ven z lesa. Tak povídá: "Šneku, kam tak chvátáš?" A šnek na to: "Ale přijeli do lesa berňáci, tak zdrháme. To víš, já mám barák, moje má barák, děti mají baráky, tak zdrháme". No tak čáp neváhá, ale jak tak utíká, tak potká medvěda. "Čápe, kam jdeš?" "Ale, medvěde do lesa přijeli berňáci, tak zdrhám. To víš, já si žiju na vysoký noze, moje si žije na vysoký noze, děti si žijou na vysoký noze, tak zdrháme." Medvěd se lekne a taky prchá. Potká krtka. "Medvěde, kam zdrháš?" "Ale, krtku do lesa přijeli berňáci, tak zdrhám. To víš já mám kožich, moje má kožich, děti mají kožichy, tak zdrháme." Krtek neváhá, popadne rodinu a prchaj. Jak tak hrabou, tak se prohrabou až do ZOO do klece s paviánama. A ten největší se hned ptá: "Krtku, co tu děláš?" "Ale, do lesa přijeli berňáci, tak zdrhám. To víš, já mám nahrabáno, moje má nahrabáno, děti mají nahrabáno, tak zdrháme". Pavián se na něj kouká a potom povídá: "že se na to nevysereš. Podívej se na nás. Já mám holou prdel, moje má holou prdel, děti mají holou prdel a stejně jsme skončili za mřížemi."

Přijde Rom do drogerie a říká: Hele, máte tu vůňu, co se menuje jak já? Prodavačka se na něj překvapeně podívá a ptá se: Vy se snad jmenujete Christian Dior? A Rom odpoví: Ne, já su Dežo Dorant.

Přijde ženská do krámu a že chce mluvícího papoucha. Pán jí jednoho ukáže, ale že prej byl předtím v bordelu a mluví sprostě. Paní, že to nevádí, že to snad nějak přežije. Nese ho domů a po cestě papouch říká: "Nová madam." Doma řekne: "Nová madam, novej barák."

Když přijdou její dcery ze školy, papouch na to: "Nová madam, novej barák, nový kurvy."

Z toho je paní dost mimo a když přijde domů manžel, řekne ten pták: "Nová madam, novej barák, nový kurvy a furt ty samý ksichty, čau Jirko!!!"

ПОСЛЕДНИЕ СЛОВО

Každý oheň jednou dohoří. Za každou větou je třeba udělat tečku. Stejně tak i ty, má kamarádko, si nalistovala poslední stránku tohoto časopisu. Snad listy přečtené přispěly lepší náladě. Moc bych si to přál, proto je dělám. A jestli se něco nelíbilo, řekni mi to a já s tím něco zkusím udělat. A jestli se něco líbilo, běž a řekni to ostatním. Co ještě dodat, konce se píšou vždy špatně. Rád bych Ti ještě popřál něco pěkného do nového roku, ale ne vše jen pěkné, poněvadž cesty zakroucené, kamenité a plné splínu, jen ty hnětou z povah vznešenějších. Tot' mé heslo, jím se snažím řídit, jej předávám dál a jím přeji všem svým dobrým kamarádkám každý rok. Neumím vymyslet nic nového. Přeji tak i Tobě, lébrž jestli se Ti dostala do rukou tahle věčička, budeš patřit k mým dobrým kamarádkám...

Rád bych ještě upozornil na skvělý časopis s dílny Špagátovi- Pohrobek. Čtení velmi zdařilé!

Oběžník Jemný- 2.číslo. Redakční uzávěrka:15.12.2003, vyšlo: 19.12.2003. Na časopise spolupracovali: Lád'a Hemer- RINGO, Olda Rakovec- PARDÁL a dále vlastně i Pavel Vlk, od něž mám skvělé vtipy a Olda Kajzar, od něž mám také jeden dobrý vtípek. Dík Vlád'ovi Pušovi za nápad oslovování mužů ženskými jmény. Obrázky (nebo snad fotky) ze článku Humr ve Švédsku NEJSOU MÉ VLASTNÍ a stejně jako všechny ostatní jsou staženy z internetu. Na první části Kavkazských her jsem pracoval z knihami: RUSKO od N.N.Michajlova a VELEHORSKÁ DOBRODRUŽSTVÍ od Petra Kuříka. Dále bylo použito časopisu TRAPSAVEC- článek alternativní trest od Michaela Antonyho. Vše ostatní je z mé či Pardálovi soukromé sbírky. Děkuji Pardálovi za pomoc. Všechny příběhy jsou pravdivé, jména nesmyslná. Kopírování či používání částí časopisu je přípustné pro nekomerční účely, se zmíněním autorů. Jinak je třeba souhlas autorů.©